Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

SỐ 3551 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ SÁU 17 SEPTEMBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 3518

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	8$00	4$00	2$00	1$00
Ngoại-quốc	9.00	4.50	2.25	
Các làng và các công-sở	14.00	7.00	3.50	
	10.00	5.00	2.50	

Bắt mua báo có kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho hẳn trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . : 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Một cái hủ tục nên cải-lương

Nước ta bây giờ đương buổi đổi cũ thay mới, cái phong trào cải-lương tràn trải cũng đã rộng, không những là công việc làm ăn, cách thức học hành; lớn thì việc cưới xin ma chay, nhỏ thì cách chào hỏi giao tiếp, đều sửa đổi theo lối mới, so với những điều mình trông thấy từ hai ba mươi năm về trước, thì thay đổi thật cũng đã nhiều. Thành-phố Hà-nội xưa kia là kinh đô của nước Nam, bây giờ lại là nơi thủ-phủ xứ Đông-pháp, người bản xứ tụ hội rất đông, khách ngoại-quốc vãng lai cũng nhiều, kiến-văn cũng rộng hơn mọi nơi, sự cải cách cũng mau hơn mọi nơi; thế mà xét ra thì vẫn còn thấy nhiều tục thật không hợp thời, không ý thức, mà lại thường sinh ra những sự không hay, tức như cái tục ăn tết Trung thu này vậy.

Tết Trung-thu bắt đầu từ bao giờ? Vì duyên cớ gì mà sinh ra? thì bây giờ không thể nói chắc được. Ở trong Thần-tiên-ngoại truyện có chép rằng: vua Minh-hoàng đời Đường đêm hôm rằm tháng tám lên chơi cung Quảng, thấy các nàng tiên xiêm áo rất đẹp múa hát rất hay, vua lấy làm sướng tai vui mắt, khi về mới phỏng theo cách thức mà chế ra xiêm áo mới, và dạy cung-nữ tập theo lối múa hát ấy, gọi là Nghê-thường-vũ-y-khúc. Đó là câu chuyện hoang đường, không nói thì ai cũng biết, mà cho có thật quả như thế, thì cũng chỉ là một việc phong lưu của một vị hoàng-đế nước Tàu đời xưa, đối với nước mình, thật không có chút gì quan thiết. Thế mà hằng năm, cứ bắt đầu sang tháng tám, thì ở các phố bán đồ giấy, cũng các phố bán đồ sắt tây, đã thấy tấp nập rộn rịp, kẻ mua người bán: đến tối hôm rằm, thì rất là náo-nhiệt, trong nhà thì đèn đuốc cỗ bàn, ngoài đường thì kéo nhau đi lũ lượt, vui cười hớn hở, hình như một ngày kỷ niệm chung rất vui vẻ của cư dân thành phố vậy.

Có người nói: « Mùa thu là mùa mát, mà giăng mùa thu lại sáng, đêm hôm rằm thật là thắng cảnh trong một năm, hóa-công để dành riêng một cái đầu bài thanh thú cho tao-nhân mặc-khách. Ta cũng nhân cái cảnh trí thiên nhiên, họp nhau một vài bạn tri âm, nồng rượu làm thơ, cho thỏa tình ngâm vịnh, đó là cái thú vui thanh nhã của bọn làng thơ ». Nhưng tôi trộm nghĩ rằng: nước ta bây giờ đương buổi tiến hóa, phải chuộng thực dụng mà bỏ hư văn, không phải là buổi chuyên trọng từ chương để phấn sức thái-bình, như là chuyện Doanh-châu thập-bát học-sĩ ở nhà Đường nước Tàu và Tao-đàn nhị-thập-bát tú ở nhà Lê nước ta khi xưa được. Những người tự mệnh là văn-sĩ đời nay, phải gia công khảo cứu, hết sức học hành, ngoài thì thời cục biến thiên ở các nước, trong thì dân tình lợi bệnh của nước nhà, rồi lấy cái chân nhiệt-thành, đại kiến thức, mà phát ra làm đại văn-chương đại nghị luận, để mở mang trí-não cho dân, sửa đổi phong-tục cho nước, đó mới thật là cái đầu bài cần phải giải thích, phải phu diễn của các nhà văn-sĩ đời nay, chớ không phải lấy phong hóa tuyệt nguyệt làm đầu bài tả cảnh, lấy u-sầu ức-uất làm đầu hải tả tình, đọc có vui miệng, nghe có thấm lòng, mà thực tế thì không bổ ích chút nào cả. Còn những người yếu thế tự cao, chỉ vui thú với câu thơ chén rượu, thì ngày nào chẳng là ngày uống rượu, cảnh nào chẳng là cảnh làm thơ, cần gì cứ phải đêm Trung-thu mới rót rượu thánh ngâm thơ thần được sao.

Lại có người nói; « Tết này là tết riêng của trẻ con, tập tục có đã lâu, ta nỡ nào mà bỏ cái thú vui của trẻ ». Phải, lời ấy cũng có lẽ, nhưng lại nên biết rằng: đồ chơi của trẻ con, bày đặt ra từ bao giờ, lưu truyền đã đến bao nhiêu năm, cũng thật là trần hủ, mà đến thời sửa đổi rồi. Cũng đã có người lưu tâm đến, muốn tìm cách cải-lương, để bày cái cuộc vui mới lạ cho con trẻ, mà về đường trí dục, và thể-dục, cũng có bổ ích được ít nhiều. Đó là một cái ý-kiến rất tốt, ta tưởng nên bàn định mà sửa đổi lại ngay. Còn đến cái tục bày cỗ cho trẻ con, nào là cắt hoa, nào là con giống, trang hoàng bày vẽ, cốt lóe mắt thiên hạ, cho nhiều người đến xem. Tuy đó là một cách khoe khéo thì không của các cô thiếu-nữ, nhưng vì đêm hôm ra vào tự-do, sinh ra nhiều điều không tiện, mà tục ấy đến nay cũng đã nhạt bớt nhiều rồi. Lại đến tục rước sư-tử và rước đèn, một đám đến năm, bảy mươi người, chuông trống sao gây múa nhảy rước xách, hết phố nọ sang phố kia, đó có phải là sự chơi của trẻ con đâu, rặt là người lớn mượn dịp để bày trò cả. Không những là chuông trống vang lừng, tiếng người rộn rịp, làm mất hết cái phong thú thiên-nhiên của giời đất, lại còn vì ganh khí mà sinh ra ẩu đả bỏn bảo, ở các thành phố lớn, như Hà-nội, Hải-phòng và Nam-định, thường thấy nhân việc múa rước mà sinh ra nhiều chuyện rắc-rối lỏi-thỏi.

Nói tóm lại, hết Trung thu của trẻ con đi không nên bỏ, mà đồ chơi thì nên theo thời sửa đổi, còn đến cái tục ăn thơ uống rượu của bọn tao-nhân, với cái tục múa nhảy rước xách ở trong thành-phố thì nên bỏ hẳn đi.

Ôi! đương cải thời buổi cải lương, những hủ tục ở trong xã-hội mình, cũng đã dần dần sửa đổi, thì cái tục ăn tết Trung-thu này, cũng nên tùy nghi châm-chước, cho hợp cái thời đại cải lương.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 16 Septembre 1926

Nước Pháp

Các quan tổng ủy viên Đồng minh

Các quan tổng ủy viên Bỹ, Anh, và Pháp tại hội Rénannie đã ký giấy ưng chuẩn nhất định bản án về việc ân xá cho những người có giao thiệp, hoặc giúp đỡ các quan trái-binh; quan tổng ủy viên nước Pháp, lập tức tuyên bố bai bản lệnh, một bản bãi các lệnh trước, và một bản thi hành việc ân xá.

Đối với kiều dân Ý

Ngày hôm nay M. Poincaré đã họ nghị với M. Atezzina về cái âm mưu hại ông Mussolini. Chánh phủ rất muốn được lòng chánh phủ Ý song không thể y được các khoản của M. Grandi xin với M. Briand; Genève (xin trục xuất nhiều kiều dân Ý ở Pháp).

M. Briand ở Genève hội kiến với M. Grandi có bày tỏ mọi lẽ về cái trách sử của sở sảnh sát nước Ý trong cái âm mưu hại ông Mussolini, vì người can-phạm là Giovannini, Alias Lucetti ở Pháp vào nước Ý không có giấy thông hành. Ông nói nếu xét ra việc mưu hại dự bị từ ở nước Pháp, thì chánh-phủ Pháp cũng sẵn lòng trừng phạt kẻ can-phạm.

Việc tàu Lotus

Trung ủy Desmom, trưởng tàu *Lotus* đã được tha tha.

Số lúa mì của đùng

Quan báo đăng rằng số lúa mì tốt của nước Pháp sản đùng là 78 triệu quintaux, trong số ấy 8 triệu là phải mua của ngoại quốc.

Một cuộc bay

Hai phi tướng Pháp bay từ Paris đi Hy-lạp, bay 10 giờ tới Athènes.

Nước Anh

Việc thợ mỏ

Tất cả các hội chủ mỏ, chỉ trừ có hội Warlickshire quyết nghị rằng không tuân mạng để quốc dân điều đình với thợ mỏ, hoặc là ấy quyền cho một hội điều đình thay.

Việc đất Tanger

Báo *Daily Télégraph* báo tin rằng bộ ngoại giao có nhận được ở Moscou gửi đến một bản án văn nói rằng nước Nga có quyền dự tất cả các hội đồng quốc tế xét về việc đất Tanger, vì ngày trước hoàng đế nước Nga có ký bản giao ước Algésiras.

Hội Vạn-quốc

Các giao ước Locarno

Ngày hôm nay các nước đã đệ đến phòng tổng thư ký các giấy má ưng chuẩn giao ước Locarno. Vậy nay có thể lập một hội đồng hòa giải, trong các giao ước ấy định khi nào hai nước Pháp Đức có điều không hợp ý nhau, thì sẽ đặt một hội đồng hòa giải, do một người ở nước trung lập chủ trương.

Nhật bản

Một cuộc hội nghị kinh tế

M. Shidehara đã khai cuộc hội nghị kinh tế về miền Thái-bình-dương. Mục-đích cuộc hội nghị ấy là mở mang việc giao dịch, và tán thành cho sự buôn bán với Ấn-độ Hà-lan, Ấn-độ Anh thuộc, Mã-lai và Đông-dương. M. Shidehara có nói hội đồng chỉ bàn đến việc kinh-tế, và việc thương mại, chứ không bàn đến việc [illegible]

Một cuộc bay

Sáng hôm qua đã bay thử về đường hàng không từ Osaka đến Đại-liên; cách nhau 1652 kilomètres.

Đối với Trung hoa

Có tin ở Tokio gửi qua Bắc-kinh đến nước Nga nói rằng các đại-biểu Anh Nhật bí mật điều đình với nhau việc can thiệp vào Trung-hoa. Nghe đâu Nhật yêu cầu nước Anh phải giảm bớt nơi còn sở hải thuyền ở Singapore, phải tán trợ cái chánh sách của Nhật ở Mãn-châu, ở bảo Trung-hoa, và cho cuộc công chương của Nhật, thì Nhật mới ưng can thiệp vào việc Trung-hoa.

Nghe đâu Trương-tác-Lâm sẽ được mời đến dự việc bàn ấy.

(Indopacifi)

Giải đáp những điều pháp-luật

Có nhiều ngài gửi giấy hỏi về pháp luật thấy trả lời chậm trễ, thì có ý trách bản quán. Sự trách ấy bản quán xin chịu, song xin các ngài xét cho rằng, giấy gửi đến mỗi ngày một quá không sao giải-đáp xuể được. Thiết tưởng mỗi ngày giải đáp một hay hai bài đã là nhiều lắm rồi; vì công việc của bản quán không phải chỉ có một việc ấy mà thôi, mà vì phỏng có muốn giải đáp hết các bài hỏi nữa, thì một người chuyên việc cả ngày vị tất đã xuể. Vậy xin các ngài coi mục này cũng như một mục thường thức khác, có cái ích lợi chung cho tất cả các bạn đọc báo, chứ đừng thấy chậm giải đáp riêng một ngài nào mà trách bản báo. Mong rằng các ngài lượng xét cho.

LỜI HỎI. - Xin quí-báo làm ơn chỉ bảo cho tôi mấy điều sau này, và cảng lão báo chương cho, tôi cảm ơn.

Nguyên tôi có một người cháu bọ, năm 15 tuổi thì lấy chồng người cùng làng, người chồng 17 tuổi. Lúc lấy nhau có cheo cưới nộp lệ làng đủ cả, đến nay đã đẻ với chồng hai đứa con, hai con trai thì chết rồi, còn một đứa con gái lên 7 tuổi. Bây giờ không có tội gì, người chồng đem ra tòa xin ly dị, thì tòa cũng xử phải ly-dị, vì rằng không có sổ giá-thú. Nhưng lúc lấy nhau có đến lý-trưởng vào sổ giá-thú từ đó, nhưng tòa hỏi, thì lý-trưởng lại nói là sổ giá-thú mất vì lúc ấy không thấy đến vào sổ, vì lý-trưởng là anh em với bên nhà chồng, nên cũng nói thiên như thế. Sổ giá-thú bây giờ không thể tra ra được, nếu có tra ra được, thì sổ ngày trước cũng khác vì bằng chữ nho cả, không như sổ ngày nay.

1. Nếu người chồng muốn ly dị mà vợ không thuận có được không?

2. Nếu phải ly-dị thì người vợ có được đứa con gái lên 7 tuổi ấy không?

3. Nếu người chồng xin ly-dị thì vợ có được tiền lương và tiền nuôi con gái ấy không? xin quí-báo làm ơn chỉ bảo cho, tôi đội ơn lắm.

LỜI ĐÁP. — Lúc chưa có lệ phải vào sổ giá thú thì nộp cheo là hợp lệ rồi. Không phải là vì xét không có sổ giá thú như lời ông nói mà tòa bắt ly dị đâu. Có giá thú mới có ly dị, nếu không giá thú thì việc gì phải ly dị. Đôi bên có thể xử tự-tiện bỏ nhau cũng như khi tự tiện lấy nhau. Cũng không phải là vì ngày xưa vào sổ giá thú bằng chữ nho mà việc giá-thú không có giá-trị. Đối bên vợ chồng muốn bỏ nhau thì trước hết tòa khuyên đoàn-tụ, khi đã không được thì mới phải cho ly-dị, không phải là vì một bên này không thuận mà không được. Trong việc ly dị cũng có thua với được mà thôi. Bên nào được giữ đứa con gái lên 7 tuổi là tùy tòa định. Nếu tòa xét nó cần phải [illegible] tạo giờ cũng nghĩ đến sự lợi cho đứa trẻ trước đã, chứ không phải bên nào được thì được nuôi con đâu. Nếu giao cho người chồng mà được lợi cho đứa trẻ thì tòa sẽ giao cho người chồng. Nếu tòa xử cho vợ nuôi thì người chồng có thể phải cấp tiền nuôi con cho người vợ, chứ không phải là vợ được lương. Ph. h-L.

VIỆC HANOI

Thuế : Bắt

7 giờ	29	46
15 giờ	32	49

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		11$ 50
— nhì,	—	10 80
— ba,	—	10 20
Thóc hạng nhất,		6 50
Bắp nếp	—	6 50

Giá bạc. — Kể từ ngày 16 Sept. 1926, giá bạc ở kho Nhà nước định là 19 : 00.

Thời giá quốc trái.

Ngày 14 Septembre 1926

3 %,	hoàn dần		631.80
3 ½ %,	hoàn dần		81 f. 00
4 %,	vĩnh viễn	1917	441.50
4 %,	»	1918	441.80
5 %,	»	1920	621.80
5 %,	hoàn dần	1920	691.55
6 %		1925	88 f. 50

Ngày 15 Sep'embre 1926

3 %,	vĩnh-viễn	49 f. 95
5 %,	1915-1916	52 f. 95

Tin đường sá. — Đường Phả-lạng-thương — Lục-nam-Biên đông nay đã đi lại được.

Đường Phả-lạng-thương — Kép — Bố-hạ — Nắ-nam nay đã đi lại được.

Đường thuộc-địa từ Đáp-cầu — Seabờ và Thái-thiết nay vẫn ngập, chưa đi lại được.

Đường thuộc-địa số 1 từ Phủ-lạng-thương đến Lạng-sơn và đến địa giới Trung-hoa nay đã đi lại được như cũ.

Việc đắm tàu. — Quan Công sứ Kiến-an có bá-cáo rằng hiện đã kiểm xong những người nịch tử về tàu *Đông-lợi* mà đã tìm vớt lên được.

Những người nào xét trong mình có giấy-má căn-cước gì thì đã là người chết vì danh, nhưng xét trong mình có cái dấu vết gì khả dĩ để nhận được căn-cước, thì đều có biên cả vào bản cảnh.

Trên mỗi ngôi mộ, đều có cắm tiêu lên một phiến gỗ, có đề số giấy tờ và tên làng chỗ làm giấy tờ ấy.

Các bản trình-diện gửi về cho những người hiểu rõ căn-cước thì để chiếu người tình nào giải cho quan Sứ tỉnh ấy rồi. Còn các giấy của người khác thì đều lưu lại tòa sứ Kiến-an.

Đến ngày hôm nay vẫn còn nhiều người bị nạn tàu *Đông-lợi* lại nhờ cậm vớt số một-thăm làm chứng việc tàu đắm.

Ngày chủ nhật có nhiều người ra chơi ngoài Đồ-sơn về thuật chuyện rằng mỗi chuyến bọn thuyền chài cứ vớt lên cũng vớt được mười người lăm cái xác tổng cộng cả ngày chủ-nhật vớt được vào 50 cái xác.

Quan Công-sứ Kiến-an văn điện rằng số người chết đuối vớt được xác cộng cho đến chiều ngày 11 septembre là hai trăm chín mươi người.

Trẩy đền Kiếp. — Từ ngày 22 đến 26 Septembre 1926 sở xe lửa nhà nước sẽ đặt thêm những chuyến khách đi đền Kiếp-bạc.

Cả xe chạy thường và xe chạy thêm có những chuyến này :

Ở Hanoi khởi hành : 6 giờ, 9 giờ 6 phút, 12 giờ 56, 14 giờ 56, 17 giờ 49, 19 giờ 21, 16 giờ 44, 19 giờ 20.

Ở Thị-Cầu khởi hành : 6 giờ 57, 8 giờ 21, 11 giờ 29, 14 giờ 22, 17 giờ 36, 12 giờ 38.

Đến Hanoi : 8 giờ 23, 10 giờ 9 phút, 12 giờ 45, 16 giờ 10, 19 giờ 3 phút, 21 giờ 48.

Đường điện-báo. — Kể từ ngày 15 septembre 1926 trở đi, phàm các điện-báo từ ở Xiêm-la hoặc ở Malacca gửi đi Pháp, đi Algérie, Tunisie hay là ở các nơi này về Xiêm-la, Malacca thì được phép chuyển qua địa hạt Đông-dương bằng đường dây từ Xiêm-la đến Saigon và đường vô-tuyến điện từ Saigon sang Pháp.

Cứu giúp dân bị lụt. — Bắn-quán mới tiếp được cái mandat 25$00 của mấy cậu học sinh trường Canh-nông Tuyên-quang, gửi giúp các anh em đồng bào bị lụt. Bắn quán xin vui lòng chuyển đệ đến hội-đồng cứu tế và xin tỏ lời ngợi khen tấm lòng nghĩa hiệp của các cậu đối với đồng bào.

Một buổi chớp bóng làm phúc. — Ngày thứ sáu 17 Septembre này rạp chớp bóng Pathé sẽ chớp lần thứ nhất phim ảnh đã đầu là « Ấu-chủ, Louis XVII » để lấy tiền giúp dân bị lụt ở Bắc-kỳ. Phim ảnh này là một phim ảnh sử ký, thuật lại một đoạn lịch-sử trong buổi cách mệnh về cuối đời vua Louis XVI, hoàng gia định bỏ nước Pháp trốn sang nước Áo, nhưng lại bị đảng cách-mệnh bắt lại, đem giam ở điện Temple, rồi sau bắt phải chịu tử-hình.

Đoạn sử ký này, nhiều chỗ rất hay, rất cảm-động. Phim ảnh chiếu đây lại đúng trẻ ngay ở vườn mỹ uyển, và điện Versailles, về đường mỹ thuật lại có giá-trị lắm. Rạp Pathé đem phim ảnh này chiếu để lấy tiền giúp dân bị lụt, tất là thiên-hạ đến xem đông lắm, trước là thưởng giám mỹ-thuật, sau nữa là để giúp một phần vào việc phúc-đức.

Hội-đồng cứu-tế. — Hội-đồng cứu tế đã họp ngày 14 septembre 1926 hồi 17 giờ 30 tại nhà bác-sĩ Le Roy des Barres là hội-trưởng. Các hội-viên đều có mặt cả.

Thư ký hội-đồng trình rằng hội-đồng Thái-bình có đánh giây nói lên xin phép đong gạo ngay ở dưới ấy để phát cho các người bị lụt. Hội-đồng Thái-bình nói rằng có thể đong được 400 tấn giá từ 85 đồng một tấn, như thế thì đỡ tốn tiền đài-thỉ, vì là đong ngay tại những nơi phát. Hội-đồng trung-ương còn đợi hội-đồng Thái-bình gửi những mẫu gạo định đong lên xem thế nào đã.

Về việc đong 1.000 tấn gạo ở đây, hội-đồng sau khi xem xét mẫu gạo và giá gạo của các người lĩnh-trưng thì cũng nhận cho Mme Lê-thị-Lý tên Tín lợi ở phố Bờ-sông số 78 bán hàng theo giá 10$ 47 một tạ tây và thuận lấy lại bao mỗi cái là 0$20.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Ông hội-trưởng trình hội đồng tỉnh Hưng-yên xin 5 nghìn chỗ số chiếu phát cho các người bị lụt thì ông đã gửi đi một chuyến là 1800 cái, hiện nay đã dự định để gửi đi nốt, cốt là sao cho được thật rẻ là may. Hội-đồng đều chuẩn-y.

Ông chủ rạp chớp-bóng *Pathé* có đị h mời một buổi giáp người bị lụt vào ngày thứ sáu 17 septembre 1926, chiếu một phim về lịch-sử là « L'Enfant Roi » là một kịch rất hay trong tuồi-con mình sẽ làm Pháp. Hội-đồng xin cảm ơn rạp chớp-bóng ấy và đồng-thanh xin các báo quán Tây Nam sẽ động giúp.

Ông hội-trưởng trình rằng quan Thượng-chỉ an tổng-trưởng đã nhượng cho hội-đồng trung ương 10 tấn muối mà không phải chịu thuế. Hội-đồng đã báo cho các hội đồng các tỉnh ở đâu xin muối thì sẽ gửi cho, song xin gửi làm sao cho khỏi mất sự công-bằng, cứ tính mỗi người một ngày phát cho 23 grammes là đủ.

M. Ellies khẩn-khoản xin rằng Hội-đồng trang-mong và nhất là các hội-đồng các tỉnh lụt trông-nom những rột-liệu đem phát cho người bị lụt để khỏi mất mát.

Đến 19 giờ thì hội-đồng giải tán.

Cuộc bầu cử mấy ông nghị khuyết. — Vì có mấy ông nhận dân-biểu-thư-ký-tư-thiết trong kỳ họp hội-đồng vừa rồi, nên nay mai lại có kỳ bầu cử lấy mấy ông đ ền khuyết tại các nơi như sau này:

1° Khu thứ hai, tỉnh Hà-đông, ngày 24 octobre 1926 bầu lại hai người tr ay MM. Trần-đức Gỹ, Trịch văn Kiểm là nh-j-viên cũ từ chức.

Nếu phải bầu lại, thì kỳ bầu lại định vào ngày 31 octobre 1926.

2 Khu thứ hai, thành phố Hano', ngày 7 No embre 1926 bầu lại một người, thay M. Ngô văn Phú là nghị-viên cũ từ chức.

Nếu phải bầu lại thì kỳ bầu lại định vào ngày 14 Novembre 1926.

3 Khu tứ hai, tỉnh Bắc ninh ngày 31 Novembre 1926 bầu lại một người tr ay M. Trần-minh Tau là nghị-viên cũ từ chức.

Nếu phải bầu lại thì kỳ bầu lại định vào ngày 7 Novembre 1926.

Thi bằng Brevet supérieur. — Sáng hôm nay thi văn chương, đầu bài như sau này, hạn trong 3 giờ.

De tous nos grands écrivains, Victor Hugo est l'un des plus populaire. Quelles sont les raisons de cette popularité.

Ở TAM-ĐẢO ĐÃ VỀ
Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé
55 phố 5, phố Thợ-nhuộm. Giây nói 395
Xét nghiệm máu-mũ, đàm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.
Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh nẫn, bệnh đau da dày, đau ruột, bệnh đàn-bà nề hộ-sinh, vân vân..
Nói được tiếng An-nam, không phải đàng thông-ngôn.
Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 8 giờ đến 6 giờ 30 chiều.
Từ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 5854

Ngạch quan lại. — M Trần-v-Cận, tri-phủ hạng nhì, thương-tá Ninh-bình, nay đổi về tòa nhì phủ Thống-sứ.

M Nguyễn-văn Ru quản làng Hội-bạo, ông Nội-duệ (Bắc-ninh), nay bổ thừa-phái hạng năm, hàm thụ cửu phẩm văn-giai (9 t) và tổ đi châu Bảo-quang, Hà-giang)

M. Vũ-Tạo, thừa phái hạng năm châu văn-thư (Yên bái), nay bổ đi châu Thân-uyên, và k ém việc lạc sự tại châu ấy.

M Bùi-Cầu, thừa phái hạng ba châu Thân-uyên (Yên-bái), nay đổi đi châu Văn-chấn.

Trường nữ học phố Lò đúc. — Trường nữ-học phố Lò-đúc (Ecole Armand Rousseau) hiện nay sẽ thừa mấy chỗ sau này:

4 chỗ học-trò con gái lớp Đồng-ấu. Học-sinh nhiều nhất là 8 tuổi.

15 chỗ vào lớp Dự-bị. Học-sinh nhiều nhất là 10 tuổi.

8 chỗ vào lớp Sơ-đẳng, Học-sinh nhiều nhất là 11 tuổi.

Kỳ thi thư-ký vào phủ Toàn-quyền. — Kỳ thi thư-ký tập sự vào các sở trong phủ Toàn-quyền đã ngày 20 septembre 1926 hồi 8 giờ sáng sẽ mở tại trường sơ-đẳng Hanoi các tỉ sinh phải mang lấy những cơ cần dùng đi (giấy mực, văn văn).

Trẻ con mất lại thấy. — Ngày tháng chạp tây năm ngoái một người đàn bà là Vũ-thị-Sưu quán ở Tiên-Hải, tỉnh Thái-bình. Đem con gái tên là Thái-Chấp, sáu tuổi lên Hà-nội chơi, gặp một người quen ở chợ thì người mẹ gửi đứa bé nhờ giữ hộ một lúc đến khi người mẹ trở lại không thấy đâu nữa mới đi trình cảm. Nay nó mất thám đã tìm thấy đứa bé lấy giữ lại để chờ mẹ nó lên thì giao trả.

Thưởng hàm. — M Ng-văn-Thức, thư ký Công-sản, quản làng Văn hoàng, tổng Thượng-xuyên, huyện Phú-xuyên (Hà-đông), nguyên hàm tăng bát phẩm văn-giai (8Z), nay được thưởng hàm hàn lâm viện đãi chiếu.

Quyển thứ 7 và thứ 8 đã xuất bản rồi. — Quyển xã-hội tiểu-thuyết « Những kẻ khốn nạn » thứ 7 và thứ 8 (Les Misérables de Victor Hugo, Livres 7e et 8e) đã xuất bản rồi.

Quyển này dày 319 trang, giá bán mỗi quyển . . . . . 0$65
Ở xa, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển 0$20
Cả 5 quyển gửi Recommandé làm một gói. . . . . 0$50

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT
Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.
Viết thư mà hỏi giá.

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

Phố Nhà-thờ (Rue G. Lamblot) số 22. Máy nói số 150
Hiệu-trưởng: PHẠM-HUY-LỤC

Là trường tư-thục của báo Trung-bắc mở ra có đủ năm lớp sơ học kiêm-bị như các trường Pháp-Việt Nhà-nước. Chương-trình học cũng theo như chương-trình nhà nước, song chú trọng nhất về Pháp-văn và Quốc-văn.

Giấy xin học gửi đến ông hiệu trưởng tại số 22 phố Nhà thờ(Rue Lamblot) trước đến Ủng và đính thêm một tờ giấy khai-sinh. Học-trò không có người nhà đưa đến xin học thì học-hiệu không nhận.

Tại gia xe hỏa và bến tàu thấy. — Ngày hôm qua, 15 septembre 1926, sở người đi lại ở ga xe hỏa và bến tàu thấy như sau này:

Tại bến tàu thấy
Số người đến : 7 người lính
310 — Nam
Số người đi : 2 — Lính
550 — Nam

Lại cái giấy bạc giả một trăm đồng. — Ngày hôm qua 15 septembre M. Huy buôn bán nhà ở hàng Vải, làm hội-trưởng hội Tri-tân có đem nộp cho ông hội-trưởng hội Cứu-tế Hanoi món tiền 707$50 giúp sở cứu nhà bị lụt. Trong số ấy có năm tờ giấy một trăm, khi người thư-ký ông hội-trưởng hội-đồng Cứu-tế đem ra nhà Ngân hàng xét ra có mất tờ giấy một trăm giả. Tờ giấy bạc giả đã bị tịch ký.

Sở một thám đã cho đòi M. Huy đến để xét hỏi cho biết nguyên do.

Một tuần lễ chiếu bóng rất đạc biệt
Tại rạp CINÉMA PALACE Hànội
Từ thứ tư 15 đến thứ ba 21 septembre 1926

GRIBICHE
Tích chuyện vui 8 đoạn.

GRIBICHE ! Tên một cậu bé rất khôn, tả nhiều cách tri thức thông minh tự thường, mà người nhóm cũng làm người hỗ đỡ đã theo kịp.

GRIBICHE ! rất ngoan, có hiếu với mẹ và lòng trung thực, không hề gian tham chúc nào. Trẻ con được như thế thường cũng là ít có.

Chuyện này làm thường mua vui mà thôi, như mua vui rất có ích, có thể là một bài học tốt cho dân con em vậy !

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT !

Một quyển sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

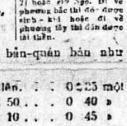
Mỗi quyển . . . . 0$15
Tiền cước thường . . 0,05
Tiền cước Recommandé thêm 0,10
Thư và mandat gởi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Coton
6701 HANOI

Nạn ô-tô. — Ngày hôm qua vào hồi 8 giờ tối chiếc ô-tô số T. 2410 do M. Ng-Long cầm máy nhà ở số 7 đường Bah Hot, khi đi qua phố hàng Khoai thì đụng phải cái xe hàng số L. 6-7, may người không sao chi.

Có phải vào nhờ ra ta không ? — Ng-trọng-Viên 26 tuổi đóng yên ngựa ở ở quan trường đã thưa Ng-v-Kim tay mở đoàn đêm lẻn vào nhà, vẫn không có nhà của gì cả, đi lang ở ngoài phố.

Lịch năm 1927 của bản quán sắp in. — Xin kính-cáo để các nhà đại công-thương cùng các tư gia xa gần biết là lịch năm 1927 của bản-quán sắp bắt đầu in, vậy ai muốn mua buôn hay mua lẻ thì xin kíp đến bản-quán mà chọn các kiểu vẽ đẹp người ta trận bắt mắt.

Sau đây bản-quán xin thử in ngày mồng một Tết ta sang năm ra tem mẫn để các ngài xét thì đủ biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào:

Giá lịch của bản-quán bán như sau này:

Từ 50 trở lên. . . 0$25 một
Từ 10 đến 50 . . . 0 40 »
Từ 1 đến 10 . . . 0 45 »
Tiền cước. . . . . 0 25 »

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ thường nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin có viết thư về cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này:

M. Vũ-văn-Trân
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Canuzet* ».

Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.

Kẻ trộm trèo tường. — Ng.-thị-Sâm, ở số nhà 19 phố hàng Chuối bị kẻ trộm trèo tường vào lấy mất quần áo và đồ nữ trang đáng giá 200$.

Người đi đâu. — Phàng-v-Lễ 40 tuổi quán làng ở Bát-tràng, tỉnh Bắc-ninh, đi lang thang ở ngoài đường, xem ra bệnh đi đâu thì đã đưa vào nhà thương.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Đánh nhau vì đá bóng. — Trong số trước bản báo đã đăng việc ba đá này, nay lại tiếp được tin rõ hơn như sau này:

Chiều chủ nhật hội Radium của người Trung-hoa đá bóng thi với hội lính tây, hồi đầu hội Radium thắng một ván, kế đến khi gần nghỉ lại thắng ván nữa, nên người Khách tức trong hội lắm người đi xem, cùng mừng rỡ làm lắm những cái về mừng số điều khiếm nhã, cho nên bên hội lính tây đã lấy thế làm khó chịu.

Nghỉ xong 10 phút hai hội lại bắt đầu đá, mà thường, được vài phút thì nhiều người Khách đứng xem ở ngoài chế hội lính tây, bèi vậy bèn lính tây tức mình, trước còn sinh sự đánh các chú đeo xem, sau đá đánh cả hội-viên hội *Radium* mới thành ra trận ẩu đả kịch liệt.

Nghe nói bên người Khách bị thương vài người khá đau, còn bên lính tây chỉ có mấy người xây-xát xoàng. Có lẽ hai bên sẽ đem việc này ra chốn công-môn nhờ xử bỏ, vì các chú lấy sự đau đớn làm nhục lắm.

X. lai cảo

Lớp học tốc-ký và tiếng Anh — Các lớp học tốc-ký và tiếng Anh của phòng Thương mại mở ra đây không lấy tiền sẽ lại bắt đầu khai giảng từ 4 octobre sau ở trường học con gái (Ecole Henri Rivière). Những người làm việc và các học-sinh từ 14 nổi trở lên muốn học thì cứ việc làm đơn xin ngay từ bây giờ gửi cho văn-phòng, phòng Thương-mại Haiphong thân nhận để ghi vào sổ.

Nạn xe đạp. — Hồi 16 giờ ngày thứ hai 13 Septembre ở mấy người con M Nghĩa ở phố Đường-cát, đi đâu vừa về đến trước cửa thì hai đứa con bước lên bỗ đứng trước, còn tỏ bé lên 4 tuổi chưa kịp bị ngay chiếc xe đạp có hai đứa ngồi đè phải vỡ cả đầu và bánh xe lượt qua ngực đau lắm. Cứ như lời những người lân hàng ở đấy nói chuyện thì lỗi tại hai tên kia đã ngồi chung xe, lại chưa thạo, mà cả gan vào xe vào phố đông người làm trò xiếc. Hai tên lực lượng như con vâm đè ngã con bé xong còn sông sộ một hồi mới lên xe đạp đi. Tiếc rằng lái đó không có người cảnh sát nào cả và người đi ghẻ con bé lại tật thà bỏ ngay nó vào nhà, nhưng nhiều người còn nhận được mặt hai tên đi xe đạp, nghe đâu một đứa tiểu-danh là « Thằng quê » vì nó thọt chân ở phố N.-S Nghề, nếu M. Nghĩa muốn thưa kháng sẽ có thể tìm thấy.

Hồng nhan chọn mặt những người vô duyên. — Tối thứ hai 13 septembre linh mật thám và linh cảnh sát xuống làng bắt dưới phố Lạch trầy được 17 thị làm nghề son phấn và 18 tên làm nghề « nâu chín » ở các nhà xăm và các nhà lậu thuế. Trong số những thị phải bắt đề vào sở tới 5, 6 đứa vì quá nghe quan viện đi chơi mất, nên hồi 11 giờ trưa hôm sau đã phải giải cùng một lượt với các ả chơi sang lên nhà thương riêng để khám vi-trùng. Khi rảo ấy, nhất là ở đầu, phải bắt giải lên nhà thương thì khóc tướt mướt, đi đường đầu lấy vạt áo trám cho lấy mặt, khiến cho ai trông người tiếc lại thêm hộ mong muốn đoái thảm cho chiếc bánh tầm quá cũng không thể nhận được ai là tri-kỷ.

Vì cái việc này mà ngày hôm sau các ả đầu xóm dưới lạc tục đi trốn sạch sẽ, nên các chủ nhà hát bèn nhau làm đơn lên kêu quan trên nghỉ lại cho, kẻo bổng không phải chịu thiệt thòi và khiến cho bao nhiêu người thành thất nghiệp!

Hình sửa ai? — Có hai chiếc hình thuế thân ở thành phố năm 1925 1926 số 10951 và 15395 đề tên Ng-v-Lấy, ba chiếc thẻ sưu tỉnh Kiến an cũng tên ấy và các giấy má vật bỏ rơi ở bốp đều cầu thi đã đem nộp sở Cảm chính, ai mất lại mà nhận.

Sa tanah nào thế? — Có một tấm sa-tanh của một người đi xe tên là Ng-v-Được bỏ quên thì tên Được đã đem nộp sở Cảm.

Xe đạp của ai. — Có chiếc xe đạp của ai bỏ ở trước cửa nhà Đông Pháp ngân hàng đã đem lại nộp sở Cảm, ai mất lại mà nhận.

Nạn ô-tô. — Hồi 17 giờ ngày 11 Septembre xe ô-tô số 2226 của người Khách Luong-vui-Sang ở số nhà 286 phố Maréchal Pétain đỗ tên Vũ-văn-Khải 25 tuổi bỏ lái, đi đến phố Chợ-con thì va ngã người đàn bà cắt cỏ tên là Nguyễn-thị-Kết 44 tuổi. Lập tức người ta cho đưa thị Kết vào nhà thương, xét ra những vết đau cũng khá nặng.

Chung ngày 11 Septembre trước, vào hồi 22 giờ, nghe nói ở ngoài đường Đề-sơn cũng có xảy ra một cái nạn ô-tô rất ghê gớm, một ông tây, một bà-đầm và người chauffeur ta bị trọng thương.

Hội Bắc-kỳ thanh-niên thể dục. — Chủ nhật 12 Septembre hội Bắc-kỳ Thanh-niên thể dục đã họp đại hội đồng để bàn lại bau-cử và bàn việc dựng trường thể-dục ở phố Saint-Etienne. Vì nhà hội quán của hội ấy chật hẹp nên kỳ đại hội-đồng vừa rồi họp nhờ tại hội-quán hội Tri-tri phố Đường-cát. Số hội-viên lại họp hội đồng cũng khá đông, nhưng còn khuyết-điểm một điều là hội không thông-cáo trước nên xem ra vắng mặt nhiều lắm.

Thảm trọng. — Hồi 9 giờ sáng ngày 12 Septembre ở cửa Nam-triều người ta vớt được cái xác một người thuyền chài tên là Trần-ngọc-Tuyển quán ở làng Đông-khê, thuộc tỉnh Kiến-an. Quan sở tại được tin lại làm biên-bản rồi giao xác cho thân-nhân kể khiến nạn để mai táng.

Giúp dân bị lụt. — Nghe nói ngày thứ hai 13 Septembre vừa rồi làm việc các sở ở chưa xuống hết đã lấy tiền quyên nạn dân bị lụt để cứu đơn xin phép quan Bốc-lý, chẳng hèm nào được phép, các ông ấy sẽ ấn-định chương trình để bà con biết mà đi xem.

Nhà xăm và các nhà lậu thuế. Trong số những thị phải bắt đề vào sở tới 5, 6 đứa vì quá nghe quan viện đi chơi mất, nên hồi 11 giờ trưa hôm sau đã phải giải cùng một lượt với các ả chơi sang lên nhà thương riêng để khám vi-trùng. Khi rảo ấy, nhất là ở đầu, phải bắt giải lên nhà thương thì khóc tướt mướt, đi đường đầu lấy vạt áo trám cho lấy mặt, khiến cho ai trông người tiếc lại thêm hộ mong muốn đoái thảm cho chiếc bánh tầm quá cũng không thể nhận được ai là tri-kỷ.

Vì cái việc này mà ngày hôm sau các ả đầu xóm dưới lạc tục đi trốn sạch sẽ, nên các chủ nhà hát bèn nhau làm đơn lên kêu quan trên nghỉ lại cho, kẻo bổng không phải chịu thiệt thòi và khiến cho bao nhiêu người thành thất nghiệp!

Hình sửa ai? — Có hai chiếc hình thuế thân ở thành phố năm 1925 1926 số 10951 và 15395 đề tên Ng-v-Lấy, ba chiếc thẻ sưu tỉnh Kiến an cũng tên ấy và các giấy má vật bỏ rơi ở bốp đều cầu thi đã đem nộp sở Cảm chính, ai mất lại mà nhận.

Sa tanah nào thế? — Có một tấm sa-tanh của một người đi xe tên là Ng-v-Được bỏ quên thì tên Được đã đem nộp sở Cảm.

Xe đạp của ai. — Có chiếc xe đạp của ai bỏ ở trước cửa nhà Đông Pháp ngân hàng đã đem lại nộp sở Cảm, ai mất lại mà nhận.

Nạn ô-tô. — Hồi 17 giờ ngày 11 Septembre xe ô-tô số 2226 của người Khách Luong-vui-Sang ở số nhà 286 phố Maréchal Pétain đỗ tên Vũ-văn-Khải 25 tuổi bỏ lái, đi đến phố Chợ-con thì va ngã người đàn bà cắt cỏ tên là Nguyễn-thị-Kết 44 tuổi. Lập tức người ta cho đưa thị Kết vào nhà thương, xét ra những vết đau cũng khá nặng.

Chung ngày 11 Septembre trước, vào hồi 22 giờ, nghe nói ở ngoài đường Đề-sơn cũng có xảy ra một cái nạn ô-tô rất ghê gớm, một ông tây, một bà-đầm và người chauffeur ta bị trọng thương.

Hội Bắc-kỳ thanh-niên thể dục. — Chủ nhật 12 Septembre hội Bắc-kỳ Thanh-niên thể dục đã họp đại hội đồng để bàn lại bau-cử và bàn việc dựng trường thể-dục ở phố Saint-Etienne. Vì nhà hội quán của hội ấy chật hẹp nên kỳ đại hội-đồng vừa rồi họp nhờ tại hội-quán hội Tri-tri phố Đường-cát. Số hội-viên lại họp hội đồng cũng khá đông, nhưng còn khuyết-điểm một điều là hội không thông-cáo trước nên xem ra vắng mặt nhiều lắm.

Thảm trọng. — Hồi 9 giờ sáng ngày 12 Septembre ở cửa Nam-triều người ta vớt được cái xác một người thuyền chài tên là Trần-ngọc-Tuyển quán ở làng Đông-khê, thuộc tỉnh Kiến-an. Quan sở tại được tin lại làm biên-bản rồi giao xác cho thân-nhân kể khiến nạn để mai táng.

Giúp dân bị lụt. — Nghe nói ngày thứ hai 13 Septembre vừa rồi làm việc các sở ở chưa xuống hết đã lấy tiền quyên nạn dân bị lụt để cứu đơn xin phép quan Bốc-lý, chẳng hèm nào được phép, các ông ấy sẽ ấn-định chương trình để bà con biết mà đi xem.

So 63
BẮC-TÔNG
Dương-gia-tướng
NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Dương diên-chiêu nói :

— Tôi tên gọi *Dương-diên-chiêu*, tức là con thứ sáu *Dương* lệnh-công đây. Mới đây tôi vâng mệnh triều-đình ra làm chức tuần-kiểm ở *Giai-sơn trại*, nghe nói chỗ này có một người tên gọi *Tiêu-tán*, vẫn dũng lu thường, vậy nên tôi đến để muốn dụ về làm tướng.

Người ấy nói :

— Ông muốn làm *Tiêu-tán* phải không ? Tôi có quen biết hắn, mời ông cứ đi theo tôi, rồi tôi sẽ đưa ông vào.

Dương diên-chiêu mừng-rỡ không biết đường nào, liền theo người ấy đi vào trong động. Khi vào tới nơi, trông thấy vành đai làm-chầm, cây-cối rậm-rạp, thật là một chỗ địa-thế rất hiểm-trở.

Người ấy bảo *Dương-diên-chiêu* rằng :

— Ông hãy đứng đợi ở đây, để tôi vào báo trước.

Dương-diên-chiêu vâng lời. Người ấy đi vào trong động. Hồi lâu, bỗng có mấy chục tên lâu-la chạy ra, bắt trói *Dương diên-chiêu* giải vào. Vào tới nơi, trông thấy có một người ngồi chính giữa, tức là cái người đưa đường cho *Dương - diên - chiêu* lúc trước.

Người ấy cười mà bảo rằng :

— Nhà-ngươi không biết *Tiêu-tán* là người thế nào mà dám đến đây để nếu lấy cái chết, hãy giờ còn nói chi nữa !

Dương diên chiêu bấy giờ rút mặt không hề biến-sắc, quát ta lớn mà đáp rằng :

Đã là đại-trượng-phu thì cơ cái chết như không, nhà-ngươi muốn xử-trí thế nào cũng tùy ý.

Tiêu-tán nói :

— Ta đây đã từng ăn bao nhiêu bưởng gan của các tay hào-hèn, mày còn thiếu một bưởng gan của nhà-ngươi nữa !

Nói xong truyền thắt-hạ trói *Dương-diên-chiêu* mà treo cao lên, để định thân-thể cho đến mổ bụng. Khi *Tiêu-tán* vừa giơ lưỡi đao lên thì trên đầu *Dương-diên-chiêu* bỗng hiện ra một đạo hắc-khí. Trong hắc-khí có con Bạch-ngạch-hổ nhảy ra, gầm thét vang-động cả hang núi.

Tiêu-tán giật mình kinh sợ mà rằng :

— Người này thật là một bậc thần tướng !

Nói xong, truyền bảo thủ-hạ buông *Dương diên-chiêu* xuống, *Tiêu tán* lấy tay cởi bỏ dây trói, rồi sụp lạy mà bảo rằng :

Tôi đây nhục-nhã không được biết người, tay đã tinh nguyện qui-thuận.

Dương-diên chiêu nói :

— Nhà-ngươi không biết *Tiêu-tán* là người thế nào mà dám đến đây để nếu lấy cái chết, bây giờ còn nói chi nữa !

Dương diên chiêu bấy giờ rút mặt không hề biến-sắc, quát ta lớn mà đáp rằng :

Đã là đại-trượng-phu thì cơ cái chết như không, nhà-ngươi muốn xử-trí thế nào cũng tùy ý.

Tiêu-tán nói :

— Ta đây đã từng ăn bao nhiêu bưởng gan của các tay hào-hèn, mày còn thiếu một bưởng gan của nhà-ngươi nữa !

Nói xong truyền thắt-hạ trói *Dương-diên-chiêu* mà treo cao lên, để định thân-thể cho đến mổ bụng. Khi *Tiêu-tán* vừa giơ lưỡi đao lên thì trên đầu *Dương-diên-chiêu* bỗng hiện ra một đạo hắc-khí. Trong hắc-khí có con Bạch-ngạch-hổ nhảy ra, gầm thét vang-động cả hang núi.

Tiêu-tán giật mình kinh sợ mà rằng :

— Người này thật là một bậc thần tướng !

Dương diên-chiêu động lòng thương xót, bảo hãng nước mắt, đứng dậy chẳng xuống, rồi truyền hãi tiếc *Mạnh-lương* ngồi mấy lời cho *Dương-diên-chiêu*, nói, liền nghỉ thầm trong lòng rằng : Ta đội cái ơn của chủ-quan ta ba lần không giết, ngày nay ta nên phải nghĩ cách báo đền. Chủ-quan ta xiết bao ấy-nấy về việc ấy mà chưa có ai dám đi, chi bằng đêm nay ta cứ một mình lẻn trốn, đi sang *Hồ-nguyên-cốc*, lấy trộm bài-sớt *Dương* lệnh công đem về, để gọi là một chút báo đền cái ơn trời bể vậy.

Mạnh-lương nghĩ vậy, nhưng không nói cho ai biết cả, đang đêm hôm ấy, một mình lẻn sang *Hồ nguyên-cốc*. Qua ngày hôm sau, quân-sĩ trong trại thấy mất *Mạnh lương*, liền vào báo với *Dương đề-chiêu*.

Dương - diên - chiêu kinh ngạc mà rằng :

Hôm trước vừa mới dự tiệc uống rượu cùng ta, sớ-hãng hay có sao hôm nay lại đi đâu mất

Bọn *Nhạc-thắng* đến nói :

— *Mạnh lương* vẫn chưa thoát khỏi cái tính phàn-trắc nên quân giặc. Ý chừng lại hồ trốn đến đảng khác, cho nên mới không hẹn mệnh cùng chủ-quan.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

...Bourgeois, Donzelot et Durutte compromis, Quiot repoussé, le lieutenant Vieux, cet hercule sorti de l'école polytechnique, blessé au moment où il enfonçait à coups de hache la porte de la Haie-Sainte sous le feu plongeant de la barricade anglaise barrant le coude de la route de Genappe à Bruxelles, la division Marcognet, prise entre l'infanterie et la cavalerie, fusillée à bout portant dans les blés par Best et Pack, sabrée par Ponsonby; sa batterie de sept pièces enclouée, le prince de Saxe-Weimar tenant et gardant, malgré le comte d'Erlon, Frischemont et Smohain, le drapeau du 105e pris, le drapeau du 45e pris, ce hussard noir prussien arrêté par les coureurs de la colonne volante de trois cents chasseurs battant l'estrade entre Wavre et Plancenoit, les choses inquiétantes que ce prisonnier avait dites, le retard de Grouchy les quinze cents hommes tués en moins d'une heure dans le verger d'Hougomont, les dix huit cents hommes couchés en moins de temps encore autour de la Haie Sainte, tous ces incidents orageux, passant comme les nuées de la bataille devant Napoléon, avaient à peine troublé son regard et n'avaient point assombri cette face impériale de la cérilube. Napoléon était habitué à regarder la guerre fixement; il ne faisait jamais chiffre à chiffre l'addition poignante du détail; les chiffres lui importaient peu, pourvu qu'ils donnassent ce total : victoire; que les commencements s'égarassent, il ne s'en alarmait point, lui qui se croyait maître et possesseur de la fin; il savait attendre se supposant hors de question, et il traitait le destin d'égal à égal. Il paraissait dire au sort : tu n'oseras pas.

Mi-parti lumière et ombre, Napoléon se sentait protégé dans le bien et toléré dans le mal. Il avait, ou croyait avoir pour lui, une connivence, on pourrait presque dire une complicité des événements, équivalente à l'antique invulnérabilité.

Pourtant, quand on a derrière soi la Bérésina, Leipsick et Fontainebleau, il semble qu'on pourrait se défier de Waterloo. Un mystérieux froncement de sourcil devient, visible au fond du ciel.

Au moment où Wellington rétrograda, Napoléon tressaillit. Il vit sublement le plateau de Mont-Saint Jean se dégarnir et le front de l'armée anglaise disparaître. Elle se ralliait, mais se déroba t. L'empereur se souleva à demi sur ses étriers. L'éclair de la victoire passa dans ses yeux.

Wellington acculé à la forêt de Soignes et détruit, c'était le terrassement définitif de l'Angleterre par la France; c'était Crécy, Poitiers, Malplaquet et Ramillies vengés, L'homme de Marengo ressuscitait Azincourt.

L'empereur alors, méditant la péripétie terrible, promena une dernière fois sa lunette sur tous les points du champ de bataille. Sa garde, l'arme au pied derrière lui, l'observait d'en bas avec une sorte de religion. Il songeait; il examinait les versants, notait les pentes, scrutait le bouquet d'arbres, le carré de seigles, le sentier; il semblait compter chaque buisson. Il regarda avec quelque fixité les barricades anglaises des deux chaussées, deux larges abatis d'arbres, celle de la chaussée de Genappe au-dessus de la Haie-Sainte, armée de deux canons les seuls de toute l'artillerie anglaise qui vissent le fond du champ de bataille, et celle de la chaussée de Nivelles où étincelaient les baïonnettes hollandaises de la brigade Chassé. Il remarqua près de cette barricade la vieille chapelle de Saint-Nicolas peinte en blanc qui est à l'angle de la traverse vers Braine-l'Alleud. Il se pencha et parla à demi-voix au guide Lacoste. Le guide fit un signe de tête négatif, probablement perfide.

L'empereur se redressa et se recueillit.

Wellington avait reculé. Il ne restait plus qu'à achever ce recul par un écrasement.

Napoléon, se retournant brusquement, expédia une estafette à franc étrier à Paris pour y annoncer que la bataille était gagnée.

Napoléon était un de ces génies d'où sort le tonnerre.

Il venait de trouver son coup de foudre.

Il donna l'ordre aux cuirassiers de Milhaud d'enlever le plateau de Mont-Saint-Jean.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

... Ông *Bourgeois*, ông *Donzelot*, ông *Durutte* thì thấy đuổi sức lắm; *Quiot* thì phải lùi; ông trung-úy *Vieux*, người to lớn trượng-phu vừa ở trường chư-nghiệp học-hiệu ra, thì bị thương nặng giữa lúc cầm búa phá cổng làng *Haie-Sainte*, dưới một cơn mưa đạn từ trên bắn xuống, dạn ấy đo một toán quân *ăng-lê* đứng chặn chỗ khuất-khúc con đường *Genappe đi Bruxelles* đứng trên cao mà bắn chĩa xuống; *Bí-vi-dương Marcognet* thì bị lục-quân và kị-mã giặc đánh hai bên dồn lại, như làm bia cho quân Anh của ông *Best* và ông *Pack* bắn vào ở trong ruộng lúa, rồi lại bị quân ông *Ponsonby* giáp chiến bằng gươm; bầy khẩu đại-bác như bị đóng đanh không dùng được nữa; tướng Đức là ông *Saxe-Weimar* vương thì đánh được ông *d'Erlon* bá-tước, giữ được làng *Frischemont*, làng *Smohain*, lại cướp được hai lá cờ của cơ số 105, và cơ số 45; một toán phi-mã tế-tác ba-trăm người sai đi thám-thính trong khoảng từ *Wavre* đến *Plancenoit*, bắt được một tên kị mã đem đất Phổ-lỗ-sĩ, tên ấy có thuật lại những điều khả ủy, như là việc ông *Grouchy* đến chậm, một nghìn rưỡi người chết trong non một tiếng đồng-hồ ở tại *Hougomont*; một nghìn tám-trăm người nữa chết ở xung-quanh chỗ *Haie-Sainte* lại còn chóng nữa, bấy nhiêu việc như sấm như chớp, qua mắt đại-đế mà không làm cho rối được trí ngài, nét mặt vẫn cứ điềm-nhiên như người quyết được. Vốn vua Nã-phá-luân trong khi đánh trận chỉ chú-ý có một chỗ, còn những việc vặt, những số người chết, những quân-đội bị thua tan, ngài không cộng số làm chi; cứ ý ngài thì phàm chiến-pháp, những số đếm không có quan-hệ gì, qui hồ tổng-cộng lại no thành ra chữ thắng; khi mới vào trận các cơ ngũ các quân tướng dẫu có ai lầm lỗi, ngài cũng không lo ngại gì, bởi vì rằng ngài yên-trí rằng cái hậu-quả ở trong tay ngài, là kì-vật của ngài rồi; ngài là người biết chờ, vững lòng mà chờ, là bởi ngài cầm như ai chết mặc ai ngài không chết, ai thua mặc ai ngài không thua; ngài đối dãi với cái số-mệnh coi nó như thể ngang hàng với mình vậy. Tự hồ như ngài vẫn bảo nó: Mi không dám đâu.

Vua Nã-phá-luân nửa là sáng, nửa là tối, cho nên khi làm điều thiện thì biết rằng trời phù-hộ, khi làm điều ác thì biết rằng trời dung-tùng. Ngài yên-trí rằng thế-sự vẫn đông-tinh, đông-mưu với ngài, cái yên-trí ấy thành ra như một thứ thuốc kị-dạn ngày xưa vậy.

Tuy vậy, nhớ đến cuộc qua sông *Bérézina*, đến trận *Leipsick* đến việc nhường quyền quốc-chính ở *Fontaine bleau*, thì cũng nên gớm Hoa-tiết-lô mới phải. Lúc ấy thì tự hồ ở trên trời, có một cái cau-mày huyền-diệu.

Giữa lúc ông Huệ-linh-tôn lui quân một chút, thì vua Nã-phá-luân tăng mình. Bỗng đứng vua thấy trên cao-nguyên *dương đông* mà tại hòa vắng chiến-tuyến của quân *ăng-lê* biến đi đàng nào mất. Thì ra quân *ăng-lê* vẫn liên-lạc các cơ-đội, nhưng mà ẩn lấp vào đâu. Đại-đế kiễng chân lên trên mình ngựa, con mắt tự hồ có một cái chớp thắng trận vừa lòe một cái.

Vua đã nghĩ nếu Huệ-linh-tôn mà lại đem quân chạy vào trong rừng rậm, thì thật là chui vô mại-lộ mất rồi, thật là quân nước Pháp đã phá tan được toàn quân nước Anh rồi; thật là một cuộc báo cừu cho trận *Crécy*, trận *Poitiers*, trận *Malplaquet*, trận *Ramillies* thuở trước. Hay đâu người anh-hùng trong trận *Marengo* mà lại xóa được cái nhục trận *Azincourt*.

Đại-đế bấy-giờ đứng ngắm cái khúc vận gồm-ghê sắp tới, chiếu cái ống đòm quanh đi một lượt nữa cho khắp vùng đánh trận. Đội thị-vệ, dựng súng xuống chân mà đứng hầu giá dàng chỗ đất dốc sau lưng, ngước mắt lên mà nhìn ngài như thể nhìn một ông thần rất oai-linh vậy. Hoàng-đế thì thân-thở trong một lát; có ý xem xét cả các nơi sườn núi, ghi biển lấy từng chỗ dốc, ngắm-nghía từng chỗ bụi cây; từng thửa ruộng trồng lúa khóa-mạch, những lối đi ngõ hẻm đàng xa, đã hình như ngài đếm từng bụi cây đám cỏ. Ngài lại có ý nhìn kĩ hai chỗ quân Anh chẹn đường cái, chặt cành cây xếp thành hai đống to, một đống chẹn con đường *Genappe* ở phía trên *Haie-Sainte*, có hai khẩu đại-bác đã là nom được tới chỗ cùng trận-địa; một đống cành cây nữa thì chẹn con đường *Nivelles* ở đó thì lớp-lớp những *ba-do-nét* nước Hà-lan của đại-đội *Chassé*. Vua có nom thấy cả cái nhà thờ cổ *Saint-Nicolas* ở gần đó, ngoài quét sơn trắng, chính ở chỗ góc con đường ngang rẽ vào *Braine-l'Alleud*. Bấy giờ ngài cúi xuống mà hỏi cái gã hiền hướng-đạo *Lacoste*. Tên ấy lắc đầu, chừng là một cách trả lời man trá.

Vua ngồi ngay lại, tĩnh tâm một lát,

Quyết là Huệ-linh-tôn đã lui binh rồi, âu là tiến quân ùa đi mà đánh cho quân giặc thật thua bị bẹp.

Bỗng vua quay phắt đầu lại, hạ lệnh sai một tên kị-mã chạy thẳng về *Paris* mà phi báo cho đình-thần ở nhà biết rằng trận đã thắng rồi.

Ông Nã-phá-luân thật là một bậc anh-tài quái lạ, tự hồ sai được lôi điện.

Ý chừng ngài mới tính được cái nước đi sấm sét cho quân bên giặc.

Ngài lại hạ lệnh truyền cho quân giáp-binh của ông *Milhaud* phải tiến lấy cho được cái cao-nguyên *Mont-Saint-Jean*.

(Còn nữa)

Những hồi tử đầu, đã in thành bốn quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Quyển I	223 trang, bán.	0 $	50
— II	203 —	0	45
— III và IV	159 —	0	35
— V và VI	193 —	0	45
— VII và VIII	319 —	0	65

Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . . 0 $ 20

Cả năm quyển gửi làm một gói 0 50

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

Doanh hư luận

Gọi dài ra là đầy-đà, hay là hư, Cái lẽ bán-dục cũng vậy. Thử ngồi xem trong đạo thân-dân, khác nào một giống cây lại với, với lại cây. Người ta hầm-tạo khí-âm-dương mà sinh ra, để cũng phải là nghĩa sinh hồ? lý hư sao? (hư là âm dương không có phương thể gì cả).

Kể từ khi nguyên-khí mới mang-nha, nhờ có khí của người mẹ đã ôn-noãn, huyết của người mẹ đã nhu-nhuận mới có thể trưởng-dưỡng thành sinh. Đến khi ra ngoài bào thai, lại nhờ có khí huyết ở trong sữa mẹ để tư bổ, thì rằng, vị mới kiện hậu, và sau mới có thể trực nhập thẳng cốc mà dưỡng. Khi tuổi trẻ đã vô hình mà khí ở trong, vị hậu thiên hữu hình điều dưỡng ở ngoài, tiệm thiên vô hình là khí chân nguyên, hậu thiên hữu hình là đồ ăn uống, ngũ cốc thất tinh mới có đủ cung cấp cho khí hậu phách, thần, ý, tư, thất tình là hỉ, nộ, ưu, tư, bi, kinh, khôn. Dù đến nhờn lên, con gái mười sáu tuổi, con gai mười bảy tuổi, nguồn thiên qui sung mãn, âm dương hòa, tinh khí đặt, khi đó mới có con, thế là do vô hình nó sinh hữu hình mà đến khi già thì cốt, tủy lại hữu hình hóa thành vô hình, vậy sống không biết chừng nào, thác không biết chừng nào, bằng làm cho bao kết cha ... nguyên, thì bình thần sớm hoại.

Thủy hỏa lập mệnh luận

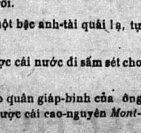
Người ta sinh ra bởi tự hỏa? sao vậy? người ta sinh tự hỏa đến, đến là hỏa, mà hỏa thác là dương, sinh khí của trời đất là dương, cho nên sinh mệnh của người ta là hỏa.

Đạo học nho cho rằng: trời mệnh ra bởi tự nước, cho nên tì hỏi là đầu (chớ rằng thiên khai ư tí) vì tí là dương thủy; (tí là nhất dương sinh, nói ở sau) Đạo lâm thuốc cho rằng: người sinh ra bởi tự nước, cho nên thận tàng là đầu. (thận là hai quả cật, người ta thụ thai, bắt đầu sinh hai quả cật) vì thận là chân thủy (một quả cật là âm thủy, một quả cật là dương thủy). Nhưng có biết đâu rằng: tí là nhất dương sinh, thì tí cũng là dương; thận chẳng tàng chân hỏa, thì thận cũng là hỏa (hai quả cật ba bộ, mệnh môn hỏa ở giữa) Phương ngoại thầy là âm, hỏa là dương, mà dương sinh âm, nghĩa kinh Dịch bàn đã rõ ràng. Vậy cũng chẳng bằng rằng thủy không sinh tự thầy mà sinh tự hỏa!

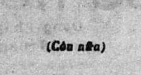
Chẳng có thể, ánh sáng mặt giăng là nhờ lửa sáng mặt giời, thế mà mặt giăng lòa khi sáng ra thì mưa, mà quầng đeo là thầy khi nguy tự, thì lại không mưa (quầng cạn tàu mưa, là chiêm nghiệm của nhà nông gia). Đó là thầy không sinh tự thầy.

Còn như: đất vào lửa thì chảy như bùn, keo vào lửa thì lỏng như mật, đan sa, lưu hoàng là vật để chảy mà chửa vào đâu thì nó cũng để chảng phải thầy sinh tự hỏa là gì!

Tuy vậy, thầy bổ trong mình người ta, sinh sinh vô cùng, cho nên thầy sinh tự hỏa mà hỏa cũng sinh tự thầy! vì rằng mệnh môn hỏa tức là tiên thiên khí hỏa, (lửa là thuần dương).

Mà bàn đồ trong kinh Dịch thì quẻ kiền (thiên hỏa) đứng trước quẻ li (bích đinh hỏa) bảo tử là quẻ khảm (thâm qui thủy).

Bậc hiền là quẻ đoài, trạch thủy (duyệt vật) thế là kiền hỏa ly hỏa đều ký sinh ở thầy, cho nên mới ở vào quãng giữa quẻ khảm và quẻ đoài, (lửa sinh ra bởi tự nước, nên lại chứa ở trong nước.) Mệnh-môn hỏa ở vào quãng giữa hai quả cật là âm thầy và dương thầy, (quả cật bên tả là âm, quả cật bên hữu là dương), mà thành ra tượng quẻ khảm, mặt vào dương hiện trong hai hộp âm, sống vậy.

Suy các lẽ đó, mới biết rằng người ta sinh trong, sống nhờ có thầy hỏa, thầy hỏa vận hành tam tiêu. (Thương tiêu tự đầu đi dạy giờ lên đến đầu cuống họng ngực; trung tiêu tự đầu đi dạy đến dưới đi dạy; hạ tiêu tự dưới đi dạy giờ xuống đến xoang mèn), thầy trên lên, hỏa đạo xuống, tức là thượng quế hạ tế (thăng thượng li hạ), thì người khỏe mạnh, ăn uống đường sinh cốt phải dưỡng hỏa cho được sinh thầy. Chẳng có thế

— — — sao đây là vạch quẻ kiền, quẻ khảm là thầy ở trên; quẻ li là hỏa ở dưới.

— — — Có người bao trăm

— — — chết ngay. Có người mười phần chết mất hai số sống vậy chẳng bởi tự mệnh của (thầy hỏ) tuyệt hay chữa tuyệt là gì?

Người đời không biết suy nguyên tự gốc chỉ nhận thấy là dương, thì là âm, phù là dương, trầm là âm mà thôi, đến cho có bệnh đến thầy hỏa chẳng nữa, cũng chẳng qua chỉ biết thêm hỏa (tượng quẻ li, li là hỏa) thận thấy (tượng quẻ khảm, khảm là thầy) là cùng, chớ đến chân thầy chân hỏa là cần bản. Âm dương khí huyết, tại khoa xét cho kĩ; cho nên dùng thuốc chữa bệnh, bất ngoại bài tả quán bài tử vật, cho được bổ dưỡng khí huyết; mà đều thất hiệu, tại dùng những vị thuốc táo, âu, khô bản, như bài khâm ly hoàn chẳng hạn. (tử quân, tử vật, khiêm li hoàn, xem xuống dưới sẽ hiểu) vậy có khác gì giống cây chỉ chăm bắt sâu vuốt lá, mà không vun gốc rễ, còn mong bề tươi tốt gì?

Ta nay đường sinh phải nên trân trọng âm dương thầy hỏa; mà dùng thuốc thì phải biết: không qui bổ huyết, chớ kể công bổ chân âm chân thủ; linh tuyệt bổ khí, chớ không bổ chân dương chân hỏa; vào khoa gì chữa thầy chỉ đó bổ chung, chớ không bổ thận. Muốn cho được bổ dưỡng âm dương, điều hòa thầy hỏa không gì bằng phương bát-vị của ông Trọng-Cảnh đặt ra. Nếu đem bài tứ quân tử rồi đi bổ chân âm chân dương, thì là không xét biết căn nguyên thầy hỏa lập mệnh.

Người đời xưa có nói: người ta nhờ đi tốt cha cha mẹ, mới có tấm thân tám thước, nếu không biết thuốc thì chẳng qua cũng tốt là cái ma chơi đồ thôi, thì cho có bụng trung với vua, hiếu với cha mẹ, thảo hiền với con em, mà trong khi đau yếu phải chịu bó tay, vậy sao cho đang??

(Còn nữa) Phùng-năng-Tinh

Các việc linh trưng và đấu giá

Ngày 18 septembre. — Ông Hội-trưởng Hội-đồng Hội-chợ bỏ cho để các nhà thầu khoán về các việc công tác biết rằng tại phòng đại lý Hội-chợ ở 106 hàng Trống định đấu giá làm hàng rào cho trường Hội chợ, nhận cho đến ngày 18 septembre là cùng hạn.

Các giấy má về việc lấy để tại phòng đại-lý Hội-chợ, các nhà thầu khoán ai muốn xem thì cứ tới 7 giờ 30 đến 11 giờ và từ 14 giờ 30 đến 17 giờ, trừ những ngày lễ không kể.

Số tiền tạm mỏ đáng 1400 đồng bỏ vào số dự phòng 115 $ 60 nữa.

Ai muốn linh trưng thì phải có giấy cho ông hội-trưởng hội-đồng trước ngày đã định và phải đề chữ « Appel d'Offres ».

Ngày 27 octobre 1926 bỏ 15 giờ. — Tại nha Thương-chính Hanoi và Saigon gọi linh-trưng các sở và giấy in cho các sở Thương-chính trong năm 1927. Tiền linh trưng phải khai bằng bạc và bằng xu.

Điều lệ để tại tòa ba nha Thương-chính Hanoi và phòng kế-toán nha Thương-chính Saigon.

Ngày 28 octobre 1926 bỏ 9 giờ. — Tại dạo Hòa-xa ở địa Bắc, ở nhà ga Hà-nội gọi linh trưng cho các đạo hỏa-xa phía Bắc ở Hà-nội và Trung-kỳ trung-ương ở Tourane.

Lô thứ nhất. — Bảy vạn bốn nghìn kilos (74.000 k.) dầu để lau trục bánh xe.

Lô thứ hai. — Sáu vạn sáu nghìn kilos (66.000 k.) dầu để lau các toa máy.

Các giấy má về việc linh trưng này đã tại phòng giấy ông kỹ-sư chánh đạo hỏa-xa phía Bắc (Bureau de l'Ingénieur Chef de l'Arrondissement des chemins de fer du Nord au Tonkin) và phòng giấy ông chánh sở Hàng-hải (Service Maritime du Tonkin) tại Haïphong.

Cuộc công-thái Đông-pháp

Mở số lần thứ mười tám

Ngày 1er Septembre 1926

Một nghìn số đeo, chữ 1 số đồng là :

(Tiếp theo)

60.048	77.554	92.583	108.361
60.051	77.626	92.904	108.554
60.152	77.690	92.916	108.653
60.126	77.634	93.020	108.725
60.130	77.643	93.100	108.737
60.222	77.662	93.170	108.774
60.378	77.740	93.256	108.861
60.468	77.775	91.374	108.984
60.495	77.856	93.562	109.041
60.540	78.070	94.212	109.051
61.295	78.105	94.226	109.674
61.820	78.245	94.289	109.563
61.843	78.297	94.280	109.698
61.850	78.299	94.355	109.745
62.034	78.429	94.365	109.775
62.129	78.534	95.017	110.049
61.286	78.978	95.050	110.099
62.309	79.038	95.290	110.105
62.331	79.307	95.310	110.149
62.563	79.617	95.371	110.265
62.625	79.735	95.377	110.388
62.643	80.293	95.762	110.729
62.673	80.362	95.794	110.949
62.753	80.394	95.855	110.971
62.800	80.406	95.893	111.031
63.006	80.480	95.995	111.096
63.121	80.489	96.068	111.193
63.218	80.690	96.114	111.196
63.462	80.675	96.213	111.241
63.498	80.987	96.259	111.276
63.546	81.154	96.283	111.515
63.775	81.215	96.362	111.624
63.850	81.482	96.529	111.662
63.940	81.804	96.598	111.701
64.265	81.979	96.602	111.842
64.352	81.985	96.902	111.898
64.579	82.010	96.991	112.126
64.581	82.195	96.998	112.212
64.615	82.381	97.003	112.214
64.768	82.699	97.370	112.223
64.736	82.941	97.422	112.569
65.228	82.962	97.532	112.871
65.238	82.994	97.599	112.885
65.519	83.020	97.637	113.029
65.716	83.039	97.680	113.063
65.846	83.123	97.773	113.094
65.879	83.160	97.923	113.183
65.905	83.196	98.276	113.207
65.958	83.206	98.341	113.400
66.153	83.280	98.343	113.413
66.160	83.301	98.403	113.468
66.298	83.344	98.412	113.590
66.494	83.507	98.423	113.624
66.591	83.560	98.450	113.755
66.619	83.566	98.544	113.788
66.808	83.741	98.882	113.857
66.840	83.866	99.080	113.943
66.855	83.872	99.237	113.981
66.924	83.896	99.345	114.051
66 936	84.059	99.381	114.091
67.124	84.118	99.494	114.145
67.339	84.170	99.702	114.435
67.606	84.191	99.733	114.436
67.814	84.202	99.870	114.576
67.982	84.314	99.918	114.602
68.105	84.480	100.011	114.767
68.149	84.742	100.063	115.218
68.314	84.747	100 068	115.226
68.616	84.927	100.079	115 248
68.689	84.941	100.229	115.282
68.904	85.073	100.256	115.313
68.993	85.242	100.378	115.322
69.171	85.281	100 449	115.374
69.302	85.300	100.720	115.444
69.304	85.564	100.882	115.552
69.398	85.635	100.887	115.701
69.506	86.025	100.934	115.822
69.641	86.080	100.945	115.889
69.661	86.356	101.402	115.942
69.787	86.359	101.515	116.070
69.792	86.361	101.539	116.149
69.799	86.467	101.569	116.453
69.975	86.468	101.916	116.507
70.142	86.589	102.059	116.519
70.209	86.801	102.074	116.648
70.340	87.166	102.174	116.725
70.356	87.238	102.242	116.731
70.474	87.289	102.358	116.799
70.476	87.367	102.387	116.858
70.613	87.320	102.530	117.121
70.712	87.372	102.562	117.603
70.713	87.568	102.839	117.605
70.830	87.644	102.876	117.773
70.855	87.857	102.821	117.872
70.899	87.986	102.972	117.921
70.934	88.052	102.985	118.020
71.086	88.115	103.004	118.337
71.076	88.141	103.084	118.456
71.243	88.189	103.182	118.458
71.358	88.286	103.394	118.463
71.406	88.307	103.464	118.476
71.498	88.398	103.516	118.618
71.538	88.414	103.625	118.853
71.577	88.431	103.728	118.564
71.893	88.587	104.247	118.708
71.913	88.712	104.291	119.016
71.950	88.745	104.325	119.141
72.226	88.843	104.578	119.412
72.262	88.974	104.578	119.444
72.504	89.063	104.581	119.492
72.610	89 146	105.098	119.557
72.700	89.226	105.188	119.615
73.365	89.245	105.282	119.915
73.561	89.277	105.422	119.921
73.623	89.463	105.443	120.111
73.648	89.545	105.539	120.275
73.659	89.673	105.581	120.357
73.964	89.726	105.746	120.557
74.040	89.729	105.758	120.485
74.041	90.283	105.792	120.594
74.312	90.488	105.823	120.666
74.412	90.506	106.015	120.885
74.506	90.718	106.056	121.426
74.632	90.751	106.410	121.440
74.654	90.918	106.416	121.838
74.674	90.933	106.422	121.947
74.678	90.934	106.631	121.983
74.877	91.181	106.778	121.982
75.038	91.307	106.899	121.986
75.109	91.315	106.898	122.009
75.117	91.338	106.954	122.207
75.285	91.383	107.030	122.307
75.344	91.494	107.033	122.581
75.661	91.815	107.213	122.579
75.702	91.794	107.546	122.803
75.824	92.063	107.395	122.842
76.295	92.227	107.412	122.890
76.298	92.233	107.442	122.945
76.333	92.253	107.709	123.043
76.538	92.330	107.888	123.058
76.548	92.371	107.875	123.157
76.807	92.524	107.925	123.188
76.850	92.575	108.181	123.216
76.882	92.576	108.289	123.318
77.010	92.626	108.356	123.384
77.118	92.630	108.415	123.502

Những phiếu quốc-trái có số ở trên này thì được lĩnh tiền tại các sở Khobạc trong cõi Đông-pháp bắt đầu từ ngày 15 tháng mười tây.

Khi lĩnh chỉ phải trả tiền thuế nhà nước đã định mà thôi.

Các người có những phiếu ấy phải đem nộp phiếu tại Kho bạc từ bảy giờ để tiện việc kiểm soát. Khi nộp sẽ có giấy biên nhận.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Bo Vô Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Un ouragan

Un jour, après une marche de dix heures dans la poussière brûlante, comme nous venions d'arriver au campement auprès d'un puits d'eau bourbeuse et saumâtre qui nous parut cependant exquise, le lieutenant me accoua soudain au moment où j'allais me reposer sous la tente, et me dit, en me montrant l'extrême horizon sur le sud : « Ne voyez-vous rien là-bas? »

Après avoir regardé, je répondis « Si, un tout petit nuage gris. » Alors le lieutenant sourit : « Eh bien, Asseyez-vous là et continuez à regarder ce nuage. »

Surpris, je demandai pourquoi Mon compagnon reprit : « Si je ne me trompe, c'est un ouragan de sable qui nous arrive »

Il était environ quatre heures, et la chaleur se maintenait encore à quarante-huit degrés sous la tente. L'air semblait dormir sous l'oblique et intolérable flamme de soleil. Aucun souffle, aucun bruit, sauf le mouvement des mâchoires de nos chevaux et nous, qui mangeaient l'orge, et les vagues chuchotements des Arabes qui, cent pas plus loin, préparaient notre repas.

On eût dit cependant qu'il y avait autour de nous une autre chaleur que celle du ciel, plus concentrée, plus suffocante, comme, celle qui vous oppresse quand on se trouve dans le voisinage d'un incendie considérable. Ce n'étaient point ces souffles ardents, bruques et répétés, ces caresses de feu qui annoncent et précèdent le sirocco, mais un échauffement mystérieux de tous les atomes de tout ce qui existe.

Je regardais le nuage qui grandissait rapidement mais à la façon de tous les nuages. I était maintenant d'un brun sale et montait très haut dans l'espace. Puis il se développa en large, ainsi que nos orages du Nord En vérité, il ne semblait présenter absolument rien de particulier.

Enfin, il barra tout le sud. Sa base était d'un noir opaque, son sommet cuivré paraissait transparent

Un grand remuement derrière moi me fit me retourner. Les Arabes avaient fermé notre tente, et ils en chargeaient les bords de lourdes pierres. Chacun courait, appelait, se démenait avec cette allure effarée qu'on voit dans un camp au moment d'une attaque.

Il me sembla soudain que le jour baissait; je levai les yeux vers le soleil Il était couvert d'un voile jaune et ne paraissait plus être qu'une tâche pâle et ronde s'effaçant rapidement.

Alors, je vis un surprenant spectacle. Tout l'horizon vers le sud avait disparu, et une masse nébuleuse qui montait jusqu'au zénith venait vers nous, mangeant les objets, raccourcissant à chaque seconde les limites de la vue, noyant tout.

Instinctivement je me reculai vers la tente. Il était temps. L'ouragan, comme une muraille jaune et démesurée, nous touchait. Il arrivait, cette mur, avec la rapidité d'un train lancé, et soudain il nous enveloppa dans un tourbillon furieux de sable et de vent, dans une tempête de terre impalpable, brûlante, bruissante, aveuglante et suffocante.

Notre tente, maintenue par des pierres énormes, fut secouée comme une voile, mais résista ; elle de nos spahis, moins assujettie, palpita quelques secondes, parcourue par de grands frissons de toile ; puis soudain, arrachée de terre, elle s'envola et disparut aussitôt dans la nuit de poussière mouvante qui nous entourait.

On ne voyait plus rien à dix pas à travers ces ténèbres de sable. On respirait du sable, on buvait du sable, on mangeait du sable Les yeux en étaient remplis, les cheveux en étaient poudrés ; il se glissait par le cou, par les manches, jusque dans nos bottes.

Ce fut ainsi toute la nuit. Une soif ardente nous tourmenta. Mais l'eau, le lait, le café, tout était plein de sable qui craquait sous notre dent. Le mouton rôti en était poivré; le kous-kous semblait fait uniquement de fins graviers roulés ; la farine du pain n'était plus que de la pierre pilée menu.

Un gros scorpion vint nous voir. Ce temps, qui plaît à ces bêtes, les fait toutes sortir de leurs trous Les chiens du douar voisin ne hurlèrent pas ce soir là

Puis, au matin, tout était fini, et le grand tyran meurtrier de l'Afrique, le soleil, se leva, superbe, sur un horizon clair.

Guy de Maupassant.

Một cơn dông

Một hôm, đi được mười giờ đồng hồ, đường bụi bay nóng như thiêu, chúng tôi mới tới chỗ đóng trại, gần một cái giếng nước đục và mặn, song chúng tôi đã lấy làm thích lắm rồi. Tôi nằm vào nghỉ trong trướng, bỗng viên trung-úy lay tôi, và trỏ cho xa tít về phía nam, mà bảo : « Không thấy gì ở đằng kia sao? »

Tôi nhìn, rồi bảo : « Có một đám mây xám nhỏ »

Viên trung-úy bèn mỉm cười, mà rằng : « Vậy cứ ngồi đấy, cứ nhìn đám mây ấy mà ỉa. »

Tôi lấy làm lạ, nhìn đám mây hồi lâu sao ? thì trung-úy bảo : « Nếu tôi không lầm thì đó là một cơn cát bụi sắp bổ đến nơi, đấy. »

Bấy giờ vào khoảng bốn giờ, ở dưới trướng khí nóng còn tới bốn mươi tám độ. Ánh mặt giới chiếu xiên khoai mà nóng một cách dữ dội, giời im phăng phắc. Không thấy một chút hơi qua tại, một tiếng rung động gì cả, chỉ nghe thấy ngựa bị buộc một nơi đương nhai lúa, và tiếng người Á rập soạn bữa ăn xì xào với nhau chỗ cách đấy độ một trăm bước.

Hình như chung quanh chúng tôi, ngoài cái khí nóng của giời, lại còn một cái khí nóng khác nữa, rung nấu sôi, rất ghê sợ, như khi chúng ta sắp thấy to, mà bị khí nóng làm cho ta bức nghẽn vậy. Không phải như trước khi có cơn gió lửa, mà có những luồng gió thổi thật mạnh, bỗng dưng nổi lên, hết luồng ấy đến luồng khác đâu, nhưng bấy giờ hình như tất cả các phần dụng nóng vật đều bị nung nấu đến một cách lạ lùng không hề bỏi đâu.

Tôi nhìn đám mây thấy lớn lên chóng lắm, nhưng đại khái cũng như các đám mây khác mà thôi. Rồi thấy hung hung đen hẳn, mà nổi lên tận trên cao. Rồi thấy lo ngang ra giống như các cơn dông ở miền bắc xứ ta, mà thật thì đám mây ấy cũng không có gì là khác.

Sau lưa mây ngăn sắt hẳn phía nam Phần dưới đen sì, phần trên đỏ ở hình như sợi thấu qua được.

Tôi thấy phía sau tối có tiếng xôn xao rầm rĩ, tôi mới quay đầu lại. Thì ra người Á rập đã đóng cửa trướng lại, và lấy đá chặn góc vải cho khỏi bung lên. Ai nấy tất tả, kêu gọi hỏi nhỏ như trại binh trong lúc giao chiến.

Vụt chốc hình như giới đổi lại; tôi ngẩng mặt lên nhìn mặt giới, thì mặt giới có một cái màu vàng chóe phủ, trông chỉ giống như một cái dấu nhòa nhợt, mà tròn vành-vạnh dần dần đó.

Bấy giờ tôi mới trông thấy một cái cảnh rất lạ. Quân giới ở phía nam không trông thấy nữa, và mặt vàng tối om cao ngất lên đỉnh giới cuộn đến chỗ chúng tôi, che phủ hẳn cả các vật, trong giây phút lại lấn cho cái màu giới chiều tối, bao bọc kín hết cả các nơi.

Tôi vội lật vào trong trướng May thật. Cơn dông bỗng đến, như thể một bức vách vàng, to vô cùng, vỗ hạn đã tới sát gần chúng tôi. Vải vụt chạy đến nhanh như tên, và bỗng chốc bao bọc chúng tôi trong một cái lồng lốc gió cát, một cơn bão đất bụi nổ tít nóng cháy, ào ào, làm cho tối mắt ngạt hơi.

Trướng của chúng tôi đã sẽ đã giữ, cũng bị rung động như cái buồm tàu, sang cũng đứt được vòng. Cái trong của lính, chặn không được chặt, vải bỗ lên thật mạnh. rung động trong mấy giây đồng hồ, rồi bỗng chốc bị bật lên bay đi, rồi biến hẳn vào trong đám bụi, mỹ mặt không trông thấy gì nữa.

Trong đám cát bụi tối tăm, ngoài mười bước không trông thấy gì cả, thành ra thở cát, nếm cát, ăn cát. Mắt đầy những cát, tóc đầy những cát, cát chui cả vào trong số áo, trong tay áo, trong ống giầy.

Cả đám như tắt. Khát nước khủng-khiếp. Nước sữa, cà-phê, đầy những cát cả, răng nhai thấy cát lạo-xạo. Thịt cừu quay cũng đầy những cát như rắc hồ tiêu lên mặt, bánh bột bánh như làm bằng cát viên; bột bánh bánh như đá tán vụn.

Một con bọ cạp ở đâu bò đến. Giời tối tăm như thế kinh như giống ấy vẫn, nên ở trong lỗ bò cả ra. Chó ở lều cũng đầy đêm hôm ấy không xảy tiếng nào cả.

Đến buổi sáng thì yên như không; mặt giới là ông thần oán-nghiệt ở Phi-châu lại mọc lên rõ ràng ở vùng chân giới rất sáng sủa. N.V.L.;

Nửa năm ở Vân-Nam

(Tiếp theo)

V

Mấy nơi thắng-cảnh gần trong thành-phố. — Tự tôi vào xem Vân-nam về cái mơ tưởng mãi và mong cho mau đến nhà-nhặt để lại xem cho khác. Hôm mới đến Vân-nam còn cách chỉnh ba bốn ki-lô mét, trông thấy hai cây tháp và sau khi đến nơi rồi, hôm ở nhà gọi ra lại trông ra xa có một cái đài, trông xa mà có vẻ đẹp nên chi vẫn định để hôm nào đến xem cho biết hai chỗn này. . .

Một hôm tinh cờ đi chơi thơ-thẩn ở con đường ngoài thành-phố, hai bên đường toàn thông cao um-tùm, đi mãi mỏi lắm thì đến một cây tháp cao rồi đến một cái đài cao chót vót, dưới có cửa tò vò như lối cửa thành và có đường đi thẳng vô trong phố. Ngẩng trông lên tầng thượng thì có một cái biển ba chữ vàng « Chung-chung lâu » tức là cái đài mình trông xa thấy hôm nọ đây Ở gần đài có một cái bốp cảnh-sát. Đài xây ra cách kiến cổ và mỹ lệ lắm, có một cái chuông cổ to lắm, cao ngót 4 thước tây và nặng đến 1.000 tân; đúc từ đời nhà Minh (1414). Từng dưới có một pho tượng tức là tượng « Chung-thắc » là thần chuông. Tục truyền ngày xưa, có một người lạ đến xin pháp quan đúc cái chuông ấy. Sau khi đúc xong, người thợ có cái ấm nọ này nói không chịu đúng, thì ở nhà đúc làng « nóng lọ » nghe xem tiếng chuông kêu ra làm sao thì đã đánh. Đánh cực lực tiếng chuông chỉ đi xa được có hai chục dặm thôi, rồi sau đánh mãi không kêu nữa. người đúc chuông lấy làm lạ lắm, bèn đặt-sử, dân làng tìm và hỏi tại sao thì đọc sử nói rằng thần cái sẽ nóng này lạc và lấn khuất ở một cái hồ gần thành Vân-nam, vậy phải đắp một pho tượng bằng đất để thu phục thần về. Tô tượng xong, sẽ thờ ở đấy thì chuông lại kêu, song chỉ kêu xa được có hai mươi dặm thôi. Quanh quẩn chơi và xem hay từng mặt vài giờ đồng-hồ. Sau tôi liền dịp theo thăng con đường này về công-viên rồi tìm đến xem hai cây tháp trông thấy hôm xe hỏa gần đến Vân-nam cho biết.

Hai cây tháp này, một cây gọi là Tây-tự tháp và một cây là Đông-tự-tháp; trông cao một cây ước 40 thước thì cây nữa cây non 30 thước. Mỗi cây có đến 13, 14 tầng. Hai tháp này vẫn có từ đời nhà Đường (Đường-Trinh-Quán, 630 năm sau Thiên chúa)

Tháp Tây-tự thì coi ra cổ hơn, không những sử sỉ mà những cây sỉ rễ sỉ bám chung quanh tự lưng chừng lên đến ngọn. Tháp đứng đông thì trước đã đổ nát, người thì nói vì giặc phá, người nói vì địa chấn, nhưng xét này làm gì có địa-chấn được, và đến năm 1880 mới đây mới có ra lại, nước trên sáng có 4 con gà bằng đồng và rìu đinh giữa thì có một quả cầu bằng sắt. Tháp Tây vẫn để nguyên nên coi tháp Đông thì chỉ được cái sạch mắt chứ không có giá trị bằng tháp Tây. Hai cây tháp này những người Pháp lấy làm thích lắm và gọi tên là Tours de la Victoire. Nói cho phải thì hai cây tháp này chỉ là tô-điểm tinh thành cho đẹp để và tỏ ra cái giá-trị cổ tích mà thôi. Nhưng nghe người ở đây nói chuyện thì hình như hai tháp này tự cổ dựng lên, còn mục đích khác về việc phong vũ, nên còn gọi một cái là « Phát-vân » và một cái là « Chỉ lộ ». Chính người Tàu ở đây thì kể chuyện vậy, song người Việt Nam ta thì có người còn nói phao hẳn là tháp ông Không-Minh yểm bùa và có khi đêm thanh vắng nghe thấy bốn con gà đồng gáy ?! . .

Nhân nói chuyện hai cây cổ-tháp này thì sực nhớ đến tháp của ở chùa Tháp Nam-Định, coi cũng còn có vẻ như Tây-tháp này và có tự đời nhà Lý, trước khi kỷ-giả thình thoảng cũng về xem, sau cách mấy năm, có bọn con sông độ tu chữa chùa và chữa cả tháp, một cái cổ-tích có giá-trị vậy, những cây bám sỉ sỉ không nỡ ứng mất cả, mà những nước vôi mới quét lại cũng đã làm mất cả cái vẻ cổ-kính thiên-nhiên đi nhiều.

(Còn nữa) N. T.

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces chassées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỈ 0$20 MỘT LẦN

Bản-quán mở ra mục này, chỉ để giúp cái bản đọc báo, cần mua-bán đổi-chác thứ gì, thật rất dễ tìm mà giá đăng vào mục này lại rẻ lắm.

Giá tính 5 0 p. 20 một dòng, các ngài chỉ mất có 5, 6 hào mà cũng có thể đăng báo được. Không những thế lại còn tiện cho ngài nào cần mua bán thứ gì, cứ xem ở lời rao vặt, đã chia ra từng mục, thật tiện mua dường. » Giá 0 p. 20 một dòng, là tính cho các ngài không mua báo đồng-niên, còn ngài nào mua báo đồng niên, mà khi nào muốn đăng vào mục rao hàng này, thì cứ gửi cho bản-quán cái giấy cuộn báo, bản-quán sẽ tính rẻ đi một nửa tiền.

B. Q

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Muốn bán một miếng đất linh 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ, Hỏi tại M. Ng.-văn-Toản, 61. phố hàng Bông, Hanoi, sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.742

Một miếng đất ngay cửa nhà diêm, ngót 500 thước vuông muốn bán ; hỏi tại M. Bùi-xuân-Tiến ; số 9 phố Neyret, *Hanoi.* 5.743

Bán một cái nhà tây ở Haiphong, Boulevard Henri Rivière, số 32, giá 4.500 $ 00. Hỏi tại số 7, Julien Blanc, Hanoi. 5.804

Nhà cho thuê
(Maisons à louer)

Cho thuê một cái nhà ở đường Trường buôi, số 7. Hỏi tại bản-quán. 5.748

Muốn bán cái đất số 67, phố Henri-Rivière Nam-định. Hỏi tại Mme Nhi, sage-femme, Ô-mê, Thái-bình 5.865

Xe ô tô
(Automobiles)

Vì đi xa mà bán xe ô-tô « Renault » 10 mã-lực, chạy thiệt tốt. Giá 1.500 $ 00. Hỏi tại số 1, đường hàng Lọng (Route Mandarine), Hanoi. 5.878

Súng và chó săn
(Chasse)

Muốn mua một khẩu súng săn « Verney Carron » calibre 20. Hỏi tại bản-quán. 5.766

Sách vở
(Livres)

Muốn mua một pho tự-vị cũ « NOUVEAU LAROUSSE *Illustré*. Đàng 7 quyển một pho. Hỏi tại số 20, Phố Tiên-Tsin, Hanoi. 5.767

Muốn mua một « collection Đăng-cổ tùng-báo. » Ai muốn bán hỏi tại nhà báo. 5.809

Muốn mua:
(On achète)

Muốn tậu một con ngựa tây có thể đóng xe và cưỡi cũng được. Hỏi tại nhà-báo. 5 811

Muốn mua tủ gương đựng quần-áo, tủ kính đựng sách vở, bàn giấy. Giá rẻ. Hỏi tại bản-quán, 5.819

Làm người làm
(Offres d'emplois)

Cần một người thư-ký biết về sổ muốn làm thì cứ đến hỏi ông thủ-quỹ sở Máy-đèn, buổi sáng từ 10 giờ đến 11 giờ. 5 876

Cần một cậu bé con từ 13 đến 16 tuổi, đề trông nom và giúp các việc phụ ở ô-tô — Phải có bố mẹ đưa đến — Hỏi tại: quan hai Séranne, 50, đường cửa Bắc từ 12 giờ đến 2 giờ. 5.880

Trường học
(Ecoles)

Trang-bắc Học-hiệu có đủ các lớp dạy như trường Nhà-nước. Đơn xin học gửi đến ông hiệu-trưởng ở 22, phố Nhà-thờ (Rue Lamblot). 5.756

Leçons de Violon. Musique. Solfège. S'adresser 4, Bd. Gia-Long. 5.801

Leçons de Français, jusques et y compris la Rhétorique.

Leçons de Latin, Cours Préparatoire et 1re Année par Professeur Français qui se rend à Domicile. Ecrire : L. P. 126, Rue Duvillier. Prière donner adresse exacte. 5.795

Lạc con
(Mục này đăng không lấy tiền) (Enfants égarés)

Tôi có thằng con trai thứ tư tên là Bảo, năm nay 17 tuổi, hơi thấp, mặt tròn, da trắng, trán có một cái sẹo, đầu cắp tóc, trong mặc quần áo cánh trắng, ngoài áo trắng dài, quần trắng, thắt-lưng da, về trợ học ở Hanoi, hôm thứ bảy 17-8-26 cháu có sự bất bình, nhà chủ trọ đánh dây thép lên cho tôi ở Vĩnh-yên rằng : « cháu ốm nặng ». Khi nhà tôi về đến nơi thì thấy nói cháu đã đi mất rồi mà khi ấy nhà chủ trọ có cho người đi theo gọi về, nhưng cháu cứ chạy thẳng đường ra đằng bãi dâu bờ sông, người theo không kịp trở về. Ngay buổi chiều hôm ấy nhà tôi và các người nhà cũng đổ đi tìm nhưng không thấy.

Vì thế tôi sợ cháu quá giận, giại giột gì chăng, nên phải đăng mấy lời lên báo để ông bà nào biết làm ơn bảo cho tôi được biết tiền phí tổn chúng tôi sẽ xin cản lại, và sẽ xin thân hành đến tạ ơn.

Đội Tòa
5849 Buôn bán ở Vĩnh-yên.

Tôi có đứa cháu giai tên nó là Qúi mười bốn tuổi, gia là sản, mặt tròn, có nốt ruồi ở tai và ở bên cằm, đầu cắp tóc giằng trắng, hôm thứ bảy 4 Septembre mới rồi, cháu vì sự bất bình, trốn đi mất. Khi cháu đi đội mũ trắng, vận quần áo cộc nâu.

Ông bà nào bắt được cháu hay thấy cháu ở đâu, xin cho tôi biết, tiền phí tổn tôi xin chịu.

Võ-long-Thắng
Interprète 5e Compagnie
5.873 2e Tonkinois Tiên-yên

Tôi có đứa con nuôi tên là thị Đông, nói tiếng trọ trẹ, 15 tuổi, người béo, da trắng, mặt tròn, tóc lút cút ngang vai, ở giữa cái môi trên có một cái nốt ruồi to bằng hột ngô, tai đeo đôi khuyên vàng, mặc quần nâu áo nâu đã hơi tàu tàu, thắt lưng sồi đã cũ, yếm cắt bà trắng, Hôm mồng 9 tháng 7 vừa rồi tôi sai cháu ra chợ Keo lấy tiền, mã không thấy về, tôi đã tiết thúc đi tìm, nhưng không thấy tăm tích,

Ông bà nào bắt được cháu, hay thấy cháu ở đâu cho tôi chuộc, hoặc cho tôi biết, tôi xin đa tạ.

Nay kính cáo
Cai-Năm
Buôn bán ở phố phủ Thuận-thành
5.881 Bắc-Ninh

Lặt vặt
(Divers)

Muốn đổi các thứ tem Đông-pháp lấy tem các nước. Ai có hỏi tại bản-quán. 5.808

Tôi là Hoàng-văn-Tiện ở làng Bạch-Xa, Tổng Xuân Úc, Huyện Tiên-lãng, Tỉnh Kiến-an. Tôi có người vợ lẽ 28 tuổi quê ở Đồ-sơn, ngày 9 tháng 7 Annam này có về Đồ-sơn cùng tuần cha mẹ chết mà không thấy về cho người đi tìm không thấy, vậy có nhời đăng vào báo để ông bà nào biết làm ơn mách dùm thì tôi cảm ơn lắm lắm,

5 879

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI :

QUYỂN THỨ NHẤT, QUYỂN THỨ NHÌ, QUYỂN THỨ BA VÀ THỨ TƯ, QUYỂN THỨ NĂM VÀ THỨ SÁU, QUYỂN THỨ BẢY VÀ THỨ TÁM

« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »

(LES MISÉRABLES)

Soạn giả : Victor Hugo

Dịch-giả : Nguyễn-văn Vĩnh

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN: Quyển thứ 1, mỗi quyển	. . . . .	0$60
— 2, —	. . . . .	0 45
— 3-4, —	. . . . .	0 . 35
— 5-6, —	. . . . .	0 . 45
— 7-8, —	. . . . .	0 . 65
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển	. . .	0 . 20
— *cả 5 quyển gộ làm một.*		0 . 60

Quyển thứ ba và thứ tư đóng nhập một.
— năm — sáu —
— bảy — tám —

MỚI XUẤT BẢN :

SỔ-HỌC ĐỊA-DƯ'

Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán : 0$60 — Tiền cước : 0$10

Bán tại bản quán và các hàng sách

SÁCH LUẬT

Quan phó Binh-lương, *A Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2 . 00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. . . . . 1 . 50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá . . . . 3 . 00

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tỉnh ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-rị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Đề xưởng tại Bắc-cầu, Yên-viên, Hanoi

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt bỏ kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

Cải-lương Hí-viện
RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Bản-viện đang sửa soạn cảnh « *Cung giáng* » để đến tối 14 và 15 tháng 8 ta sẽ diễn hai tích hát cùng có cảnh « *Cung giáng* ».

Tối thứ năm 16 Septembre
CHỌN ĐÁ THỬ VÀNG
Hài-kịch rất buồn cười
Hát chèo cải-lương

Tối thứ sáu 17 Septembre
QUI BẤT DỊCH THÊ
Phần nhiều người đời thường hay « Phú dịch giao, qui dịch thê » nhưng trong tích này lại có một người chẳng tham phú qui chỉ một niềm giữ cho trọn đạo phu thê, tưởng cũng đáng đem diễn trên sân-khấu để làm gương cho đời.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

Là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urotropine

Giá 1$80 một hộp

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng da dày, đau da dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi
3001

Tại hiệu CHARMEUSE
Phố LIÊN-TRÌ, số 43, HÀ-NỘI
(Cuối đường hàng Kèn, bên tay phải, sau Hội-chợ)

CÓ BÁN :

Các thứ mũ dân-ông, dân-bà, trẻ-con ; — tất tay, tất chân, khăn ; — áo dân-bà, con-gái ; — tạp hóa ; — giầy dân-ông ; — khăn bàn, khăn ăn, khăn mặt, khăn tắm, khăn giải giường ; — các thứ vải ; — áo *sơ-mi* đi lễ, người lớn, trẻ-con, áo *sơ-mi cellular*, áo-ngủ ; — đồ chơi, vân vân.

Vừa mới sang mũ cát-kết cho sốp-phơ, khăn quàng cổ lụa.

Hiệu « CHARMEUSE » **BÁN THEO GIÁ QUAN TIỀN TẬN RẺ.**
3064

Thanh lâu lậu. — Mấy nhà thanh lâu lậu ở phố Đường-cát mà ở mục này đã ba lần ta-thán về nỗi những chiếc cần sành thì nay nghe ra lại càng quá lắm. Không rõ vì lẽ gì mà một việc vi-cảnh đó lại để lọt tai nổi. Cứ ta được thì cũng kỳ lắm chớ! Ta lại có người mách tin rằng hồi 5 giờ chiều chủ nhật 12 Septembre có một người cảnh-sát An-nam có thổi, gia ngăm đen, má móp, vận quần áo dầu, chỉ khác không tắt lưng đi thôi, đi xe đạp lại cạnh nhà thanh-lâu để mách mười phát đồng hồ, rồi lại lên xe đi ngay. Xin hỏi thầy cảnh-sát đó lại nhà thanh-lâu ấy làm gì?

BẮC-NINH -- ĐÁP-CẦU.

Giáp dân bị lụt. — Đến tối hôm 18, 19, 20, 21 Septembre 1926 tức là 13 14, 15, 16 tháng tám ta này, các nhà từ-thiện ở hai thành-phố Đáp-cầu và Bắc-ninh sẽ tổ-chức một cuộc hát cải lương rất đặc biệt để lấy tiền cứu giáp cho dân các miền bị thủy tai,

Tối 18 -- 19 thì hát ở Đáp-cầu,
Tối 20 -- 21 thì hát ở Bắc-ninh.

Vậy xứa ao rằng những hôm ấy các nhà từ thiện nên đến chứng kiến cho đông, trước là hưởng cuộc vui thanh nhã, sau là giúp được dân ở các nơi bị lụt trong khi chìm nổi, sẻ ngữ có câu : miếng khi đói, gói khi no, lại có câu : thô tử hồ bi. Vậy xin các ngài nên mau ra tay tế độ mà vớt kẻ trầm luân thì dân bị lụt cũng được đội ơn các ngài thờ ng nhỏ. Mong lắm thay !

Nguyễn-văn-Chung lai cảo.

KIẾN-AN

Cứu giúp đồng-bào bị lụt. — Bản-quán có tiếp được một cái mandat 79$40 của hương hội làng Donha, gửi giúp đồng-bào bị lụt. Số tiền ấy sẽ chuyển giao cho hội-đồng cứu-tế. Danh sách các nhà từ thiện xin đăng như sau này :

MM. Mai-trung-Cát tổng-đốc trí sĩ 5 p, chánh Đông-giáp 5 p, Madame Sáu 5 p, Xã thiện-Lâu 3 p, Mai trung Nguyên hàn-lâm tu-soạn 2 p, Mai-trung-Lưu chánh-hội, Ng-đình-Phúc phó hội, Mai-trung-Hoàn thư-ký, Ng-văn-Ái thủ quỹ, Ng-tinh-Trượng phán-thông Ng-văn-Bách giáo-học Pháp-Việt, Phạm-quang-Nhuận giáo học Pháp-Việt, Trần-ngọc-Liên giáo học Pháp-Việt, Mai-trung-Cương lý-trưởng mỗi vị quyên 1 p ; Ng-hữu-Rật phó lý 0 p.50, N.-đình-Liên thủ bạ 0 p.5 , Ng-văn-Thiều tộc-biểu, Ng-đình-Chừng, Lê-v-Si, Đỗ-v-Minh, Ng-văn-Năng, Mai-ngọc-Phụng, Lâm-v-Đạt, Ng-văn-Cường, Mai đình-Chừng, Hồ-v-Nhuận, Mai-tích-Vận. Tiêu-v-Thủ, Ng-hữu-Ca, Lê-văn-Nhĩ trương-tuần, Ngô-v-Bích, Mai-tích-Sánh, Ng-văn-Nhiễm, Trần-văn-Vững mỗi vị 0 p.30 ; Lê-v-Nhạ 5 p.50, Ng-đình-Rọ cựu-dịch 0 p.20, Mai-trung-Trật 0 p.50, Nguyễn-ngọc-Tuyên 0 p.20, Ng-ngọc-Thiềm 0 p.50, Mai-thị-Ngữ 0 p.50, Bà Ngọc 0 p.10, hiệu Tế-sinh 1 p, Ng-v-Rụ 1 p, hiệu An-hà 1 p, Hợp-thịnh-long 2 p, Quảng thịnh-long 1 p, Vũ-v-Nguyên 0 p 50, Quảng thịnh-lợi 0 p10, Nam-hưng-lợi 0 p.20, Nguyễn-t i-Bát 0 p.20, Bùi-v-Tâm 0 p.20, Vũ-văn-Cửu 0 p.10, Hàng vàng 0 p.30, Hoàng-Hèo 0 p.50, Quảng-thuận 0 p.20, Ng-văn-Ghi 0 p.20, Ng-qui-Lông 0 p.10 Phạm văn-Khoa 0 p.50, Lương-văn-Quảng 0 p 50, Mai-trung-Hàng tăng cứu-phẩm văn-giai 1 p, Nguyễn-v-Tiếu sựu dịch 0 p.30, Mai-thị-Mi 0 p 30, Ng-v Toại 0 p.50, Mai-trung-Cang 0 p.30, Mai-trọng-Thứ 1 p, Ng-v-Khoa 0 p.20, Đỗ-văn-Lạn 0 p.50, Ng-đình-Ruận 0 p.20, Ng-ngọc-Bảo 1 p, Ng-văn-Chiếp 0 p30, hiệu Đồng-lợi 2 p, Nguyễn-đình-Huy 0 p.20, Khánh-ký 0 p.50 Ng-văn-Nhân 0 p.30, Công-quĩ 20 p, Văn-đức-Tín 0 p.50, Đôn-nghĩa-Lân 3 p. Cộng tất cả là 79$40.

BẮC-KẠN

Ô-tô lăn xuống ruộng. — Vừa rồi, M. Brémond kỹ-sư tại sở Lục-lộ Bắc-kạn cùng vợ và người *chauffeur* đi ô-tô đinh về Đồ-sơn. Khi đi tới km 42, thì sực gặp chiếc xe tải của mỏ vàng Pas-lang có đèo một ton kẽm sau nầu, trên xe có tải một thanh sắt lớn và dài năm ngang xe, thò cả ra ngoài làm chắn ngang gần hết cả đường đi, thật là nguy-hiểm cho các xe khác gặp.

Khi xe M. Brémond trông thấy cái nguy-hiểm tiến đến trước mắt, sẽ cho xe tránh, nhưng đường hẹp quá, không sao tránh được, đành phải cái đẹp hầu mình xuống, cho khỏi bị thanh sắt xe kia đập vào mặt. Xe đi thoát rồi, M. Brémond nghĩ giận người chauffeur xe kia quá, vì để thanh sắt chắn ngang đường như thế, thì thật nguy-hiểm cho các xe khác biết bao. Bởi vậy ông bảo người *chauffeur* xe ông lái xe lại đuổi theo xe kia mà bảo cho họ biết lẽ phải trái đi đường ; ngặt vì đường hẹp quá không quay lại được, ra miệng cho xe kia dừng lại thì họ cứ mặc thình đi, Pẫy giờ M. Brémond mới bảo người *chauffeur* đứng lên xe mà gọi xe kia đừng lại. và mách thì lái xe lại đuổi theo. Chẳng may vừa thì được một lí thì trượt xe xuống ruộng, người *chauffeur* và Mme Brémond bắn ra ngoài bị thương xoàng, còn M. Brémond thì ngã nằm dưới xe, nước bùn ngập cả, chỉ ngóc được cái cổ lên thôi, chân thì bị dầu xe đè ra cứng bỏng cũng đau. Khi ấy người *chauffeur* cố sức hất xe lên, nhưng càng hất xe càng chìm, mà người bị nạn bề đè dầu xuống là chết ngạt. Ở giữa chốn đồng không mông quạnh, còn kêu ai đến cứu được, sau người *chauffeur* cứ hì-hụi mãi trong rửa giờ đồng-hồ, mới cạo được chân M. Brémond ra mới thoát chết!

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Mảng đa của ai? — Bản-quán nhận được một cái mandat mua ở nhà Bưu-điện Huế ngày 3 tháng chín ấy này, bạc 6$30 của vị nào gửi ra trả tiền báo mà trong thư không đề rõ danh hiệu là của ai. Vậy ngài nào gửi cái mảng-đa ấy, xin kíp viết thư cho bản quán biết qui-tính phương-danh để tiện việc ghi vào sổ sách. Xin biên luôn cả cái số mảng-đa ấy một thể để tiện việc kiểm soát.

Ba nhà cưới một vợ. — Ở trong đời có chuyện gì quái gở cho bằng một vợ mà ba chồng, chuyện ấy tưởng không khi nào có mà nay có mới thật lạ, vậy tưởng nên kể ra đây để đọ giả cùng tôi soi chơi và để xét cho biết một điều đời phong tục đường ấy mà có người dám làm, lại những kẻ có chức dịch không chịu trừng trị thì thật là khó chịu quá.

Sĩ là ở làng Thanh-lương, huyện Hương-trà có một ả kia có chồng đã bảy con mà bỉ tánh lăng loàn nên bị chồng đề, nay ả ấy lại tư tình rất nhiều người rồi lại có dịp kết duyên phu phụ với một người trọ mà nhiều chê thợ ấy cũng đã có ba vợ rồi.

Người thợ ấy đến cưới thì lại thấy một lũ người có đủ họ trai họ gái và lễ vật đến cưới cũng một giờ với bên nầy, hai phe cùng vô một nhà thì bên nhà gái chẳng biết lấy lời lẽ gì mà từ bên nầy giục bên kia, còn hai phe kia thì lại tranh nhau, phe nào cũng nói rằng có lời mới bẹn sự hôn phối, hỏi vậy mà hai bên cãi cọ nhau làm rầm rĩ. Kết đó lại có một bọn thứ ba, bọn này chẳng có can thiệp gì sự cưới hỏi, song thấy điều quái gở mà có ý đến làm cho thêm ồn, chúng nó cũng sắm sanh lễ vật phá lối, lại cho một người đàn bà lõa thể lấy quần làm áo rộng đi trước mà đứng trước một nhà lấy đốt pháo và la reo vang dậy, làng xóm chạy ra thét mắt thì chẳng ấy tên mới, rồi lại chỉ cho xóm biết sự lôi thôi ở nhà kia. Hỏi ra cơ sự thì ả này đa tình quá, đã lấy tiền lại phụ nghĩa với người này, rồi đi xăng xiên với người khác, vì vậy mà hai nhà xảy nghịch nhau số ý đến cưới một lần. Sau bỏ ra đã quyết định xử đoán thì ả ấy xung rằng chỉ lấy người thợ mã, chớ không chịu lấy người kia là người lý-trưởng ở gần miền đó. Chú lý-trưởng tức giận khiến người đến đòi nọ, song ả này lôi thôi lại tìm cách làm xấu hổ chú lý, bảo rằng chú lý còn mắc nợ tình của ả là ba đồng, thì ả lại đến nằm chờ lý mà đòi nợ. Lý càng thế phải lớt khắa cởi áo mà thế. Ả nhứt định không chịu số bắt buộc đến đâu làm cho chú lý xấu hổ quá phải nhảy vào trong đống củi mà toan tự tử, sau nhờ có kẻ lấy người cứu mới thôi. Trong khi lý lại có một bọn nữa hơn 30 người ăn mặc chỉnh chàng, lễ vật sắm đủ đem đến cưới ả nữa. Bọn này vác trống thấy sự tình rối loạn như tương, thôi phăm chẳng có mấy lời cho hầu là trước cũng có thể người ta may mới rõ sự vong thủy phụ nghĩa, rồi bỏ ra về.

Ấy một chuyện đời phong hại tục như thế lẽ nào làng xóm cũng để yên không trừng trị, để trước là phạt đứa dâm phụ làm thêm xấu xiên, sau là để răn những sự trong lai trở bắt phong tục xấu, chẳng chịnh những điều xằng xiên, để bảo tồn lấy cái phong thuần tục mỹ.

Nếu sự này thấu đến tai quan trên mà trị phạt bọn ấy cho xứng đáng thì về sau có a' dám làm những điều phi vi bằng như một chuyện như thế mà không ai răn được, thì có thể sinh ra một chuyện to bằng ba bằng bốn vậy.

THANH HÓA

Mảng đa của ai. — Bản-quán nhận được một cái mảng-đa mua ở nhà Bưu-điện Thanh-hóa ngày 9 tháng chín tây này, bạc 6 p. 30 của vị nào gửi ra trả tiền báo mà trong thư không đề rõ danh hiệu là của ai. Vậy ngài nào gửi cái mảng đa ấy, xin kíp viết thư cho bản quán biết qui tính phương danh để tiện việc ghi vào sổ sách. Xin biên luôn cái số mảng đa ấy một thể để tiện việc kiểm soát.

QUẢNG-BÌNH

Nạn ô-tô. — Khi việc này mới xảy ra tại bản-quán đã đăng điện tín ngay, nay lại tiếp được tin rõ hơn như sau này :

Vào khoảng mười hai giờ ngày 9 septembre, tại cây kilomè re 23, làng Chợ-ghé, có xảy ra cái nạn ô-tô rất ghê-gớm. Một chiếc xe của quan Công-sứ Vinh, M. Thibaudeau ở trong ra và một chiếc của ông chủ hãng ô-tô ở Saigon M. Boinier ở ngoài vào, khi gần lên một cái cầu gần đó, hai bên gặp nhau, xe quan Công-sứ Vinh hãm lại, rồi xốc phải cột cầu, xe quay ngang lại, người trong xe nhào ra, văn chiếc xe của M. Boinier chồm tới, thành thử xảy nạn. Một tiệu con trai của bà tuổi của quan Công-sứ Vinh và một người và Annam bị chết, còn ngài và phu-nhơn, số con gái đều bị thương ; về phần chiếc xe của M. Boinier thời chỉ một ông ấy bị thương ở cánh tay thôi ; hiện đã đưa về nhà thương Đồng-hới điều trị.

Khi tang ở mai ngày 10 Septembre này đã cất đám cựu sơn trại quan Công-sứ có quan Khâm-sứ Trung-kỳ đến đưa.

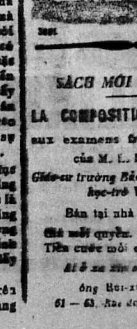
Giường Hồng-kông bằng sắt và bằng đồng đủ các kiểu mới, lò-xo, nệm, gối, màn đen và các đồ dùng trong phòng ngủ. Ghế lối thonet, sơn lại, chữa giường và lò-xo.

Hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA,
7, rue du Chanvre, Hanoi,
Téléphone n° 250.
3055

NHÀN DIỆP BẠC CAO
Không đâu có hàng rẻ bằng

Hiệu tôi vừa mới nhận được ở bên Tây gửi sang những món hàng sau này : Giấy gai tây đủ khổ bao, công là các thứ *Bưu-ngọc Ngọc Xanh, ngọc Tím*, bao cổ, bao mũ, đến cả cà. Hiệu tôi lại có bán các thứ : *Nước Hoa, Sáp Thơm* và *Bát Mộp* hiệu « EDAC ». Nhân dịp giá tiền bạc lấy cao, cho nên tôi mua được những thứ hàng trên này rẻ lắm. Sẽ giữ hộ giá với mấy tuần trước, thì mỗi đồng bạc ba tây 0$15, vậy hai giá được bao nhiêu tôi xin biếu các quí-khách hết cả. Quí-khách chiếu-cố đến mua hàng ở hiệu hiệu sẽ biết cho là sự thực, chứng tôi nam ngoại, bảo cái đây nay chính là cái hiệu mà những món hàng trên này bán nhẹ vậy. Kính cáo.

SỐC LONG, 39, Rue des Pavillons-Noirs
3021 — nhà số 39, Phố Hàng Gà (Hàng Hanoi)

Nhà Bà-chuông
TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất mán, khí huyết suy sụp, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay ơi kém huyết sinh ra rác phổi, làm cho hay ho dật.

ẤY LÀ :
THUỐC NƯỚC
BỔ HUYẾT
MẪU BỔ 1$40
3001

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOCLLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển. . . . 0$30
Tiền cước mỗi quyển . 0,12
Ai ở xa xin gửi thư về cho
ông Bùi-xuân-THÁNG
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

VỆ-SINH-BÁO
Direction : 59 Rue Paul-Bert — Hanoi — Téléphone N° 80

Tòa báo VỆ-SINH đến nay đã nhận được *ngót một vạn bức thư xin gửi cho báo biếu không*. Vậy chỉ nay mai là hết số *báo biếu không* và Báo-quán không nhận giấy xin nữa. Vậy ngài nào còn chưa gửi tên đến thì nên kíp gửi, kẻo muộn.

Nay làm số mới, vậy ngài nào *xưa nay vẫn nhận được báo, cũng cứ viết thư về cho* thì mới có tên, và sau mới còn có báo biếu gửi đến.

Cho tiện việc vào sổ, xin các ngài *viết thư thật vắn-tắt*, và cốt nhất là *biên tên và chỗ ở cho rõ*.

Ở góc bức thư, xin *để lo tên tỉnh* các ngài ở vào nữa, để khi đến nơi, xếp ngay thư tỉnh nào vào tỉnh ấy cho tiện.

3002 VỆ-SINH BÁO

MUỐN ĐỠ TỐN TIỀN

Muốn cho quần áo được trắng trẻo và thơm tho : Các ngài nên mua Savon « HIỆU ĐẦU THỎ » (Le Lapin) là một thứ sà-phòng rất tốt, không hao, đã nổi tiếng ở khắp cõi « Đông-pháp » này :

Ở Hanoi và các *Hiệu tạp-hóa lớn các tỉnh đều có bán.*

Mua buôn xin hỏi Hiệu Đắc-Bằng, N° 72, phố hàng Bồ Hanoi. Giây nói số 341.

* P. S. Sà-phòng hiệu « ĐẦU THỎ » này đã được tại Tòa, bản-hiệu giữ độc-quyền, cấm không « được làm giả.
3064

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Họp đại hội-đồng thường niên và bất thường

Đúng một giờ chiều hôm chủ nhật 3 octobre 1926, xin mời các ông các bà có cổ phần ở hội Sán-nhiên-đài đến họp đại hội-đồng thường niên và bất thường tại nhà hội ở ngõ hàng Mì-mấy số nhà 18 đình Hanoi.

Các việc hôm ấy bàn sẽ định như sau này :

1° Nghe tờ trình của hội-đồng quản-trị (Conseil d'administration) ;

2° Nghe tờ trình của ông kiểm-khảo (Commissaires censeurs) ;

3° Duyệt y tờ trình của hội-đồng quản-trị ; tờ trình của các ông kiểm-khảo ; tờ khai lỗ lãi (bilan) và các khoản chi thu từ 1er mai 1925 đến 30 avril 1926

4° Duyệt y các công việc của hội-đồng quản trị làm từ ngày 1er Mai 1925 đến 30 Avril 1926.

5° Định hẳn việc tăng viên hội, đổi điều lệ hội và công nhận các cô-phần mới ;

6° Bầu lại hội-đồng quản-trị năm 1926 -- 1927 và định lương đại-lý ;

7° Bầu lại các ông kiểm-khảo về năm 1926 -- 1927 và định tiền phụ-cấp ;

8° Các việc vặt.

Tối thứ năm 16 Septembre 1926
VẠN-HOA LÂU
BAO-CÔNG THẨM ÁN
QUÁCH-HÒE

Tối thứ sáu 17 Septembre 1926
TỪ-VẬN TÀU QUỐC
TAM BẠN LỤC HOÀNG-HẬU

Kính mời quý khách chiếu-cố lại nghe hát trước mua vui, sau biết tài-năng nhà nghề ngoài Bắc ta đã chịu luyện tập tấn tới hơn xưa.
3026

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết rẻ bán được

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$60

Bán tại hiệu Bào-chế
L. BLANC
11, phố Paul-Bert, Hanoi
3006

Le PARFUM des HUMANITÉS
(Sô-Kỳ Thanh-Hoa)
Soạn-giả : E. VAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển . . . 2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi
Recommandé : 0$30 thứ 2$00
và 0$20 thứ 1$00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lộ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.
3027

● *Dù các ngài đau độ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :*

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

9, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọ.

Giá tiền 0$90

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES DU RHÔNE

Là thuốc để uống trị những bịnh : Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cữ. Nhức đầu, nhức óc, nhức răng đau mình, đau mấy, đau lưng Nhức gân cốt, trật cổ. có bán cùng trong các nhà bán thuốc Phải đòi hỏi cho đặng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm

---

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau nhức khắp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$88 một lọ 100 cachets

RƯỢU Champagne MERCIER

« CARTE JOR »

Vừa ngon, giá lại không đắt

Dùng rượu này đi lễ, tết rất lịch-sự !

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom Penh.

3001

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai).

Người bị bệnh giịp vì bệnh sốt rét thường hay thấy trong mình mệt nhọc mà lại rất là lâu khỏi. Khi bị bệnh thì nhiều mồ-hôi, yếu đuối đi, đánh trống ngực, ăn không ngon, ngủ không yên, đau lưng, đau mình, khó thở, mệt nhọc là thường.

Chân huyết kém hẳn đi, thế thì nên bổ ngay vào cho chân huyết những chất đã hư đi trong khi ốm là : chất sắt, như thế mà dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thì không còn gì đỗ khỏi hơn nữa.

Uống thuốc ấy hễ đến độ đây thì tan ngay, không sợ nguy hiểm gì cả. Chỉ trong vài hôm lại thấy khỏe mạnh như thường; những người vào bị bệnh giịp mới khỏi, yếu đuối, đau lưng, đau mình, đau dạ dày, hay đánh trống ngực mà dùng thuốc này thì thấy khoan khoái lạ lùng. Chỉ uống độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) này thì lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

TRONG LÚC SẢN-DỤC

Đàn bà vì khi sản-dục đau-đớn mệt nhọc mà yếu người đi. Huyết ra mất nhiều, thành ra ít đi và suy đi. Nhưng mà đứa con mới đẻ còn phải nhờ mẹ dưỡng-dục lâu, thì bấy giờ mẹ càng phải bồi-bổ cho tốt huyết, cho nhiều huyết. Muốn bổ huyết cho mạnh người, để có sữa tốt mà nuôi con, thì nên uống thuốc **PILULES-PINK**. Thuốc ấy sinh huyết mau lắm, rồi lại làm cho sữa cũng tốt và nhiều. Đứa trẻ đã nhờ công mẹ sinh-thành, lại được bú sữa tốt mà sinh sức lực, đó là cái hạnh-phúc cả đời của nó bắt đầu từ đó.

Thuốc PILULES-PINK này hàng thuốc nào cũng có bán.

3044

Nhà-xanh

Buổi vân-minh cải-lương chế-tạo,
Đáng mấy lời kính-cáo đồng-bang.
Hà-nội số 6 hàng Ngang.
Chính hiệu Nam-thịnh bán hàng rẻ thay
Trong nhà có cả thợ may,
Mới mượn người cắt ngày giấy khéo
Tùy lòng khách lấy xanh-tê, [ghê.
Theo được như ý chẳng hề có sai.
Hai mươi ba chỉ hai vai,
Dẫu được phẳng cả chẳng hoài hỏng chi
Cỡ-dòm cỡ-dọn một khi,
Vân-minh mất mới cỡ thì lại cao.
Kính trình quý-khách đồng-bào,
Muốn mặc đẹp đó thì vào may qua.
Lời nói chẳng dám sai ngoa,
Chắc rằng có đến may qua mới tường.
Tôi trông quí-chức đi đường,
Nhiều ông mặc áo vai thường vận siêu.
Chẳng qua nhiều chỗ làm liều,
Vậy xin kính cáo mấy điều thực ngôn.

NAM-THỊNH Tailleur

56 6, phố hàng Ngang (Hanoï)

kính-cáo

3018

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì trừ khắc tuyệt nọc

RÔM-SẢY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn : 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường — Không sốt
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có ống nhỏ rọt . . . . . **0$90**

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

3043

Hoa Đào Trước gió

(NAN-TRUNG TÌNH NỮ-LANG)

(Nghĩa-hiệp tiền-thuyết)

Sách dầy non 300 trang. Giá bán 0$65 Cước phí 0$20. Mua buôn trừ 15 phần. Thư và Mandat xin gởi cho :

M. BÙI-XUÂN-HỌC

Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.

5.556

VÌ MÙA MƯA

Sang Lào phải đi lối Đông-hà

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Đông-hà cứ thứ ba chạy lên Laobao ngủ, sáng hôm sau đi đến Savanakhet dập chuyến tàu thủy sang Vientiane.

AUTO-POSTALE

LƯỢT VỀ

Savanakhet sáng sớm thứ hai chạy đến Schepour ngủ, chiều hôm sau tới Đông-hà.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Đường đi Huế và Yên-lộ đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI, Vinh, Đông hà, Yên-lộ, Thakhek hay là Nape

3033

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ERO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những ông ốm về dân bà ở cữ* . . . . . *Một lítre :* **2$40**

Trước khi ăn cơm nếm một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh giịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm.* . . . . . *Một chai :* **1,25**

GOUTTES ROYAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai :* **0,50**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay. Tiền gởi mang phiền người mua phải chịu

3028

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đăng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE :

« LE JUSTE MILIEU »

Xướng xe ô-tô BOBILLOT

3016

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

HANOI

Gian hàng bày các thứ giấy bút

VENTE RÉCLAME !

Le Célèbre **CICO** Marque Française

PORTE-MINE RÉSERVOIR

Le dernier cri, élégant, pratique, économique. En plaqué argent, riche guillochage, choix de modèles avec agrafe pour poche ou avec anneau pour chaîne. Plus de crayon cassé ni de mine gaspillée. Le réservoir contient assez de mines pour plusieurs mois et les mines de rechange se vendent un prix raisonnable. Valeur exceptionnelle. Quantité limitée.

Prix : **1$25**

3015

LAO NHỌC, MỆT TRÍ, BỨT RỨT CỰC LÒNG, NHỌC XÁC, BUỒN THẢM, ĂN NGỦ KHÔNG ĐẶNG.

NHỮNG NGƯỜI ĐAU MÁU MÒN MỎI YẾU MỆT

HƯ NHƯỢC MẤT KHÍ SÚC LIỆT MỌI GÂN CỐT

Tại phong thổ la, mệt yếu bịnh oạn, khí lo làm quá đỗi, ăn chơi quá độ mệt mỏi sanh đau. Ngũ-nghê không ngon giấc. Trí thức mòn hao, mất chí phế bỏ công việc. Mình mất tin lấy mình, ấy là tại mình yếu nhiệc bịnh oạn.

L'ÉLIXIR ZIDAL

là thuốc uống thấm bổ sức lại, luôn như có điển khí chạy vào mình chuyển động cả thân, đâu đó hòa lạc, trở mạnh giỏi, sức lực có lại như lúc xuân xanh.

— Có nhiều lời bịnh nhựa và lượng-ý chứng chắc vậy. —

Mỗi ve giá : **11 fr. 50**

Có sách nhỏ chỉ biểu đủ đều, gởi thơ hỏi hảng.

Spécialités Neurobiques du Docteur Salze, 11, Boulevard de Strasbourg, PARIS

THUỐC CÓ BÁN CÙNG CÁC NHÀ THUỐC

3046